

SPORT WODNY

A stylized, high-contrast illustration in black and white. It features a large sailboat with multiple sails, some of which are filled with vertical lines. The boat is depicted on stylized, wavy lines representing water. In the upper right, there are two simple line drawings of birds in flight. The overall style is graphic and modern, typical of mid-20th-century Polish design.

1936
DRUGI ZESZYT WRZEŚNIOWY
ROK XII — Nr. 17
WARSZAWA
Cena egz. 90 gr.

Kronika Kajakowa

Mistrzostwa kajakowe na Brdnie

Ilydgoski Klub Sportowy „Wodnik” zorganizował w dniu 6 września r. b. wyścig kajakowy o mistrzostwo Brdny na dystansie 35 km. Koronowo—Bydgoszcz, w którym wzięło udział 54 osad.

Wyniki poszczególnych kategorii przedstawiają się następująco:

Jedynki wyścigowe panów: Pellewicz (PTW) w czasie 2:25,6.

Dwójki wyścigowe panów: Bonaszewski, Pucia XVI drużyna harcerska! 2:14,37.

Jedynki pań: Borowska Zofia (Wodnik) 3:12,29.

Dwójki pań: Głęborezykówna, Mazurówna (PPW) 2:54,43,5.

Składaki mieszane: Tobolewski, Donaj (Wodnik) 2:57,17.

Składaki podwójne panów: Tobolewski, Krajniewski (Wodnik) 2:41,27.

Jedynki turystyczne panów: Nawrocki (XVI drużyna harcerska) 2:23,44,5.

Dwójki turystyczne mieszane: Dondałewska i Dondałewski (PPW) 2:30,01.

Dwójki turystyczne panów: Olkiewicz i Nikiel (Sokół III) 2:24,52.

Za największą ilość zawodników zdobyło nagrodę Ligi Morskiej i Kolonijalnej PPW, za najlepszy styl nagrodę prezydenta m. Bydgoszczy p. Leona Barelczewskiego zdobyło PPW, a za największą ilość seniorów w zawodach również nagrodę zdobyło PPW. Za wszystkie pierwsze miejsca otrzymali zwycięzcy puchary przechodnie, poza tem rozdano 34 nagród honorowych.

Zawody kajakowe w Grudziądzu

W Grudziądzu odbyły się zawody kajakowe pań i panów o mistrzostwo Grudziądza. Ogółem odbyło się osiem biegów.

Dwójki wyścigowe panów dystans 10.000 m. zwyciężyła osada Sokół.

Dwójki turystyczne panów — 10.000 m. 1) osada PPW.

Jedynki wyścigowe panów — 10.000 m. 1) Falkowski (Sokół).

Jedynki wyścigowe pań dystans 800 m. 1) Lanżanka.

Dwójki wyścigowe panów — 1.000 m. 1) osada Sokół.

Dwójki turystyczne panów — 1.000 m. 1) Sokół.

Jedynki wyścigowe panów — 1.000 m. 1) Falkowski.

Dwójki wyścigowe mieszane — 1.000 m. 1) osada Lanżanka — Falkowski.

Regaty międzyklubowe w Warszawie

dnia 13 września 1936 r.

	Kaj. K. W. Bydgoszcz	W. K. S. Żoliborz	K. W. Gdańsk	W. T. W. Wierzyca	Ol. Yacht Kl. Warszawa	K. S. Syrena Warszawa	K. W. Wisła Warszawa	A. Z. S. Warszawa	Z. U. A. W. Warszawa	W. K. S. Gródno
czwórki półwyc. now.	—	—	17	—	—	—	2	2	—	—
Jedynki nowiejuszy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
czwórki młodszych	—	12	2	2	—	—	—	2	—	—
Jedynki młodszych	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—
czwórki nowiejuszy	—	12	2	—	2	7	—	—	2	2
ósemki	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Suma	80	25	22	16	10	7	5	4	2	2

Tabela punktacyjna PZTW

na 13 września 1936 r.

Nr	F-wo, Klub	Miejscowość	pkt
1	W. T. W.	Warszawa	346
2	Klub Wioślarski	Łódź	255
3	B. T. W.	Bydgoszcz	227
4	Kaliszkie T. W.	Kalisz	227
5	A. Z. S.	Kraków	147
6	Kolejowy K. W.	Bydgoszcz	128
7	Politechny K. S.	Kalisz	118
8	Ruder Ver.	Grudziądz	111
9	A. Z. S.	Poznań	90
10	K. W. Wisła	Warszawa	89
11	W. K. S. Żoliborz		77
12	Klub Wioślarski	Gdańsk	67
13	R. V. Germania	Poznań	60
14	W. K. S. Prosta	Kalisz	56
15	R. C. Neptun	Poznań	56
16	W. K. S. Smigły	Wilno	54
17	Olif. Yacht Klub	Warszawa	53
18	R. C. Frithjof	Bydgoszcz	50
19	K. W. 30	Kalisz	45
20	A. Z. S.	Warszawa	43
21	K. S. Syrena		35
22	T. W. Wisła	Grudziądz	33
23	K. W. Ognisko	Skarżysko	33
24	K. W. 04	Poznań	32
25	W. K. S.	Grodno	30
26	Ruder Ver.	Toruń	26
27	W. Yacht Kl.	Włocławek	19
28	K. W. Gopło	Kruszwica	19
29	Tow. Wioślarskie	Włocławek	15
30	Tow. Wioślarskie	Płock	12
31	T. W. Polonia	Poznań	10
32	K. W. Gryf	Bydgoszcz	7
33	T. G. Sokół	Warszawa	4
34	Kujawski K. W.	Włocławek	4
35	Politechny	Bydgoszcz	2
36	Kl. Bp. Wodnych	Świecie	2
37	A. Z. S.	Wilno	2
38	K. S. Z. U. A. W.	Warszawa	2
39	Tow. Wioślarskie	Tomaszów	1

Kronika Żeglarska

Zawisza Czarny wrócił do Gdyni

W dn. 13 h. m. po miesięcznej żegludze na Bałtyku przybył do portu w Gdyni harcerski szkuner „Zawisza Czarny”. Statek opóźnił swój powrót do kraju na skutek ostrych burz i wiatrów przeciwnych, które utrudniały żeglę na pełnym morzu. Kapitan statku, gen. Mariusz Zaruski donosi, że wszyscy uczestnicy rejsu „Zawiszy Czarnego” cieszą się jaknajlepszem zdrowiem.

Temida II nie do uratowania

Jacht Temida II, własność ośrodka szkolnego Jacht-Klubu Morskiego, który rozbił się o brzeg w porcie rybactw w Wielkiej Wsi, ubezpieczony jest na sumę 50.000 zł. Towarzystwo ubezpieczeniowe zrezygnowało z prób wyratowania jachtu i zdecydowało wypłacić pełną premię asekuracyjną. Za uzyskaną w ten sposób kwotę zakupiony będzie nowy jacht, który otrzyma nazwę Temida III.

Regaty w Yacht Klubie Polski

Zapowiedziane na dzień 13 września regaty żeglarskie w Warszawie, gospodarzem których miał być Yacht Klub Polski z powodu bardzo słabego wiatru nie odbyły się.

Regaty odłożono do następnej niedzieli t. j. dn. 20 września, naturalnie o ile dopiśza warunki atmosferyczne.

ERRATA

W Nr. 14 str. 265 w kronice żeglarskiej „Sukcesy w Sportach” w klasie olimpijek udział brał Przybylski, a nie jak mylnie podano Przygocki.

Sport Wodny

DWUTYGODNIK POŚWIĘCONY
SPRAWOM
WIOŚLARSTWA
ZEGLARSTWA
PŁYWACTWA
TURYSTYKI WODNEJ
JACHTINGU MOTOROWEGO

Podwójny start Verey'a na Olimpiadzie

Opinia Kapitała Sportowego PZTW

W jednym z ostatnich numerów „Raz, Dwa, Trzy” ukazał się ciekawy artykuł, kapitała sportowego PZTW, p. Wł. Długoszewskiego, oświetlający w sposób bardzo gruntowny historię podwójnego startu Verey'a na Olimpiadzie. Pachowe ujęcie tego faktu, który w ostatnich czasach wywołał tyle dyskusji na łamach prasy sportowej, skłoniło nas do umieszczenia przedruku tego artykułu na łamach „Sportu Wodnego, ponieważ przynosi on wiele nowych i nieznanych szerzej ogółowi szczegółów, mających naszem zdaniem duże znaczenie o charakterze zasadniczym. Artykuł ten powinni przeczytać wszyscy ci, którzy chcą sobie wyrobić bezstronny sąd o historii wioślarskiego startu olimpijskiego naszego mistrza na jedynce.

Wprawdzie od Igrzysk XI Olimpiady dzieli nas kilka tygodni i tempo współczesnego życia już wysunęło na pierwszy plan inne, choć może mniej doniosłe wydarzenia sportowe, to jednak wyniki Igrzysk Olimpijskich ciągle jeszcze są komentowane i dyskutowane i to nie tylko w szerokich sferach sportowców, ale także i w całym społeczeństwie.

Jedną ze spraw, która najbardziej emocjonuje publiczność, jest zawód, jaki sprawili w Berlinie wioślarze, a przeto na czoło zagadnień wysuwa się sprawa podwójnego startu Verey'a w jedynkach i dwójkach i jego załamanie się w półfinale jedynki.

Na ten temat napisano już wiele, spokojnie trzeba stwierdzić, że w enuncjacjach tych więcej było żółci, niż istotnego zrozumienia rzeczy i powodów, które zadecydowały o tem, że Verey istotnie startował w obydwóch konkurencjach. Zresztą naprawdę trudno wymagać zrozumienia tych spraw od ludzi, którzy podezas regat olimpijskich dziwią się, że czwórka bez sternika... ma ster i t. p.

Dowodzi to tylko, że ludzie, którzy usiłują zabierać głos w sprawach wioślarskich, mają bardzo tylko nieznaczące o nich pojęcie. Bo wioślarstwo, aczkolwiek w latach ostatnich znalazło się na czele zainteresowań społecznych, ciągle jeszcze jest sportem odrębnym, bardzo nieznanym szerszemu ogółowi. Jak to już ktoś słusznie określił, sport dzieli się na galeje sportów z jednej strony i wioślarstwo z drugiej.

Dziś, kiedy umysł już nieco uspokoił się i może będą bardziej zdolne do rzeczowego rozumowania, może będzie właściwym naświetlenie sprawy podwójnego startu Verey'a. Może dziś sprawa ta zostanie właściwie oceniona i może ci, którzy na sprawę zapatrzyli się bez osobistych chęci szkolenia komukolwiek rozumieją, iż wówczas, 13 sierpnia w Berlinie, nie mogło być mowy o wycofaniu Verey'a z którejkolwiek z konkurencji, do których został zgłoszony.

Ważny pod uwagę fakt główny: Verey od dwóch lat trenował na dwóch typach łodzi. W przygotowanie to wkładano wiele pieniędzy, starań, sił, wiele serca wkładali w tę pracę obydwa zawodnicy, t. j. Verey i Łutowski. W r. ub. w bardzo poważnej konkurencji zdołali oni zdobyć obydwa mistrzostwa Europy.

Toteż w chwili, gdy decydowało się sprawa zgłoszeń olimpijskich, nie padł ani jeden głos sprzeciwu i Verey został zgłoszony i do jedynki i do dwójki podwójnych, na których to typach okazał się w Polsce bezkonkurencyjny.

Z chwilą kiedy decyzja co do zgłoszenia zapadła — mogła być teoretycznie mowa jedynie o wycofaniu go z jednej konkurencji w Berlinie. Podkreślam tylko teoretycznie, gdyż w praktyce każdy, kto czynnie uprawiał sport wie, że tego rodzaju wycofanie osłabiłoby zaufanie Verey'a do własnych sił i mogłoby wogóle podkopać wyniki i w tej konkurencji, w której zgłoszenie Verey'a zostałoby podtrzymane. Zresztą jest rzeczą pewną, że gdyby Verey w tej jednej konkurencji uzyskał słabszy wynik — wówczas padłaby zarzut, że kierownik ekspedycji nie wykorzystał wszelkimi szans i możliwości na zdobycie medalu olimpijskiego.

Układ przedbiegów, wylosowany przez F. I. S. A. był tego rodzaju, że utrzymanie obydwu zgłoszeń było rzeczą samo przez się zrozumiałą. Przedbieg jedynek we wtorek, przedbieg dwójek we środę, a ponadto dobór przeciwników w obydwu przedbiegach tego rodzaju, że dostanie się odrazu do finału, włącznie półfinału było nie tylko możliwym, ale wysoce prawdopodobnym — wszystko to przemawiało za podwójnym startem Verey'a.

I rzeczywiście Verey wygrywa przedbieg jedynki. Nie było więc racji wycofania go z tej konkurencji, gdzie okazał się już dobrym. W przedbiegu dwójek nasi zajmują drugie miejsce z Francją. A więc przez moment zaistniała możliwość wycofania go z tej konkurencji. Ale podkreślam tylko przez moment, gdyż każdy kto widział ten bieg, zdawał sobie sprawę z tego, że nasza osada przegrała jedynie wskutek słabej taktyki i że osada francuska jest słabsza od naszej — dalej, że konkurencja jest tego rodzaju, iż i czyż możemy i w tym biegu na konajmniej brązowy medal. Verey startuje więc w repesażu dwójek i zdanie nasze potwierdza się: nasza osada kwalifikuje się do finału dwójek, a więc trudno było mówić o wycofaniu tej osady z dalszego udziału.

Czyż w tym momencie można było zrezygnować ze startu Verey'a w jedynkach? Zwłaszcza, że w półfinale jedynki na czterech startujących aż trzech wchodziło do finału, a między tymi czterema znajdowali się zawodnicy bardzo przeciętnej klasy, jak Amerykanin Harrow i Giorgio, 39-letni mistrz Argentyny. Z pewnością wśród tych, którzy dził obwiniają kierownika ekspedycji nie znalazłby się ani jeden, któryby wątpił, że Verey zakwalifikuje się w tym półfinale do finału, w którym będzie startował w podobnych warunkach, jak w ub. roku.

Zresztą sam Verey był przekonany o tem, że da radę conajmniej jednemu przeciwnikowi. A przecież to wystarczało na awans do finału!

Niestety przedbieg tego wysiłku naprał innego obrotu, niż się spodziewaliśmy. Argentczyk wiedząc, że on jeden „skazany” jest w tym biegu „na zagładę” i zdając sobie sprawę, że Verey ma jeszcze „w kościach” bieg dwójek, poszedł od startu bardzo szybko, licząc na zmęczenie Vereya i to mu się udało. Verey wyczerpał się przedewszystkiem nerwowo, widząc, że jego wszystkie obliczenia zawodzą. Nastąpił atak sercowy i Verey skutkiem bólu, musiał przestać wioślować.

Na szczęście następstwa tego ataku były niegroźne i po zastosowaniu odpowiednich zabiegów lekarskich, lekarze nie tylko zgodzili się na start Vereya w finale dwójek, ale nawet zalecili go dla odzyskania równowagi psychicznej.

Zachodzi więc pytanie, czy gdyby Verey startował tylko w jednej konkurencji, uzyskałby lepszy wynik, t. j. złoty wgl, srebrny medal olimpijski. Spokojnie i bez zaciełtrzewienia rozpatrując tę sprawę, trzeba stwierdzić, że uzyskanie złotego medalu wobec tegorocznej konkurencji było wprost niemożliwem. Schafer, który pokonał Vereya w r. 1934 na mistrzostwach Europy, doszedł w r. bież do takiej formy, jakiej nikt nie spodziewał się i pokonanie go było bardzo mało prawdopodobnem. Także i Austrjak Hasenöhrl poprawił się w stosunku do r. ub. bardzo znacznie i w każdym razie Verey stoczyłby z nim zaciętą walkę, której wyniku trudno dzisiaj oceniać.

W dwójkach sytuacja była nieco lepsza, ale nawet gdyby nasza dwójka ograniczyła się tylko do startu w dwójkach — to i tak uzyskanie lepszego wyniku przez nią wobec wysokiej klasy Anglików i Niemców, trenowanych przez doskonałych trenerów angielskich było bardzo wątpliwem.

Nakoniec nadmienić należy kilka słów o sprawach, które może nie należą do samego startu i treningu, ale które miały poważny wpływ na nastrój całej drużyny olimpijskiej.

Na kilka tygodni przed startem prasa warszawska rozpoczyna atak na kierownictwo przygotowania olimpijskiego zapoczątkowany wywiadem z trenerem p. Hasplem. Według oświadczenia tego ostatniego, potwierdzonego przez oficjalny organ związkowy, wywiad ten został opublikowany bez

porozumienia się z p. Hasplem, który twierdził, że nie udzielał zezwolenia na opublikowanie tych wiadomości oraz oświadcza, że większość spraw w tym wywiadzie została inaczej przedstawiona, niż to on naświetlił w prywatnej rozmowie z jednym z dziennikarzy.

W każdym razie wywiad ten wywołał rozłam w całej drużynie olimpijskiej, ponieważ autorytet jednego trenera (Haspla) przeciwstawiono autorytetowi drugiego instruktora (Bujwida). Dalszymi aktami w tej sprawie są wywiady, których udzielałi członkowie zarządu P. Z. T. W. (!), pozwalając sobie na taką krytykę zarządzeń kierownictwa przygotowań olimpijskich, jaka była w ich sytuacji dopuszczalna, jedynie na posiedzeniach odpowiednich władz. Woleli oni jednak wybrać drogę bardziej efektowną, odmówić rady i pomocy wtedy, kiedy się do nich o to zwracano.

Dalej przytoczyć można „wizytę” przedstawiciela „Przeglądu Sportowego” p. K. w obozie wioślarskim w Kruszwicy, gdzie znalazł się zresztą pod nieobecność kierownika obozu dra Kocaya. Podczas swej „wizyty” p. K. wypowiadał takie zdania, jak np. „Niemiec Haspel musi opuścić Polskę w ciągu 24 godzin” i t. p. Zamłst być bezstronnym obserwatorem prac obozu p. K. zabawił się w arbitra, ku czemu nie miał ani prawa ani obowiązku. W rezultacie p. K. musiał opuścić obóz, naskutek energicznego żądania samych wioślarzy, ale w każdym razie „wizyta” ta doprowadziła do dalszego rozłamu między obydwoma trenerami a tem samym, między obydwoma grupami członków obozu, t. j. „krótkich” i „długich” wiosel.

Naprawianie zła, zwanego przez czynników osobiste zainteresowanie w wywołaniu zamieszania, trwało bardzo długo. Ostatecznie nastrój w drużynie olimpijskiej poprawił się znacznie i w Berlinie w dużej mierze następstwa tych zająd zostały usunięte. Pozostał jednak zasadniczy „osad”, który niewątpliwie długo jeszcze będzie fermentować, zanim nie zostanie definitywnie usunięty i wyklaro-

wany. Najważniejszą jednak rzeczą jest, aby w krytyce zaśzłych wydarzeń zdobyć się na osad prawdziwie obiektywny i pozhawiony osobistej chęci wykorzystania sytuacji. Niestety w tych głosach, które padły po wypadkach berlińskich tego właśnie obiektywizmu i istotnego zżawstwa nie było.

Bieg czwórki półwysigowych nowiejusz wygrał Of. Yacht Kl. Warszawska

Na marginesie kobiecych regat wioślarskich w Warszawie w dniu 6.IX r. b.

Tegoroczne regaty kobiece zapowiedziane kalendarzem sportowym PZTW, na dzień 6.IX, nie odbyły się spowodowane brakiem zgłoszeń. Poza organizatorem regat, Warszawskim Klubem Wioślarek, zgłosiła się jak słychać tylko jedna osada kobieca, a mianowicie WKS Żoliborz. Podobno nieurodzaj na zgłoszenia wynikał z ogólnie już znanych powodów, a mianowicie braku gołówek. Zdajemy sobie dobrze sprawę, że czasami są ciężkie i notoryczny brak pieniędzy odbija się dotkliwie na całokształcie życia sportowego, ale niemniej wiemy i to, że chronicznie niemal już rzuca się całą odpowiedzialnością na kryzys, nawet tam gdzie tego ani rusz nie można dostatecznie uzasadnić. Nie można oprzeć się wrażeniu, że poza kryzysem istnieje szereg innych powodów, dla których wioślarstwo regatowe kobiece nie może się należyście rozwijać i zająć równorzędne stanowiska w stosunku do innych sportów kobiecych.

Zdaje się, że punktem wyjścia z tej sytuacji byłoby poddanie rewizji naszych dotychczasowych poglądów na sprawę wioślarstwa regatowego kobiet. Prostu trzeba sobie postawić pytanie: — czy wobec wytworzonych warunków, wioślarstwo regatowe kobiece ma rację bytu, czy też nie?

Zacznijmy od tabeli zgłoszeń do biegów kobiecych. Otóż (bierzemy pod uwagę jedynie ostatni sezon) na jej przedstawieniu pokazuje się że ostatni sezon nie obfitował w liczne zgłoszenia i większość biegów albo rozegrano walkowerami albo też biegi nie odbyły się spowodowane brakiem zgłoszeń. Tak było z biegami kobiecimi organizowanymi w ramach regat międzyklubowych i propagandowych. Co więcej, Mistrzostwa Polski na dwu typach łodzi dostępnych dla kobiet, a więc na jedynie i czwórce zdobyta w tym roku walkowerem, no a w latach ubiegłych też nie było lepiej. Nakończie jedyna impreza regatowa wyłącznie kobieca nie dochodzi do skutku spowodowane brakiem zgłoszeń.

Ten stan naprawdę nie jest normalny i wymaga bliźszego rozpatrzenia. Albo wioślarstwo regatowe kobiece ma rację bytu i wtedy musi być traktowane poważnie, albo kluby i sekcje kobiece nie interesują się tym działem i wtedy szkoda sobie zwracać głowę. Walkoweru to nie sport. Mistrzostwa Polski zdobyte walkowerem to fikcja nie wytrzymująca żadnej krytyki. Najspolszyszy bieg na czwórkach półwioślowych wygrani choćby w najbliższej konkurencji ma większe znaczenie z punktu widzenia sportowego niż fikcyjne mistrzostwo wygrane przez zawodniczkę zgłaszającą nałogowo od szeregu lat, prosto dlatego że niema, czy też nie oczekuje się konkurencji. Te laury zaszczytu wioślarstwa kobiecego nie przysparzają, to rzecz pewna.

A tymczasem zawodniczek nie powinno być brakować bo przecież jest w Polsce wystarczająca ilość klubów i sekcji kobiecych, przynajmniej tak można sądzić po ilości. Samodzielnych klubów kobiecych mamy pięć — w Warszawie, Kaliszu, Bydgoszczy dwa (polski i niemiecki) i Poznaniu. Poza tym co najmniej siedem sekcji kobiecych przy klubach męskich, a mianowicie przy WKS Żoliborz-Warszawa, K.W. Toruń, T.W. Wilno, T.W. Włocławek, T.W. Włsa Grudziądz, K.W. Gdańsk, i AZS Warszawa. A więc starczyłoby na obsadzenie tych kilku biegów kobiecych, jakie się rozgrywa w sezonie gdyby nie brakowało ochoty i zapалу. Ale zapалу widzi się mało. Co najwyżej jeden lub dwa kluby wykazują ambicję sportową a reszta śpi i albo wcale się nie troszczy o stronę regatową, albo bardzo niewiele. W tych warunkach trudno się dziwić, że przeważa ilość imprez regatowych kobiecych nie dochodzi do skutku.

Dlatego też nie można oprzeć się wrażeniu, że niechęć do regatowania idzie raczej od strony samych zawodniczek.

Jest to niejako instynktowne, rodzaj oporu wewnętrznego który sprawia, że w tej dziedzinie sportu kobiecego mamy o wiele gorsze wyniki niż w innych.

Niemniejszą rolę w tem zagadnieniu zdaje się odgrywać strona fizjologiczna i sam ustrój fizyczny kobiety. Naturalnie głos decydujący należałby iść do lekarzy, ale są i tutaj pewne momenty, które można rozważyć bez udziału lekarza. Otóż zdaje się nam, że o ile wioślarstwo turystyczne można bez zastrzeżeń uznać za ze wzajem miar odpowiednie dla organizmu kobiecego, o tyle wioślarstwo regatowe winno stanowić raczej dziedzinę sportu czysto męskiego, tak jak np. haka lub dźwiganie ciężarów. Trzeba bowiem zdać sobie sprawę z tego, że nawet na skróconym torze, przeszło czterominutowy nieprzerwany bardzo poważny wysiłek, to naprawdę praca, przekraczająca o wiele siły normalnej kobiety. Dlatego też, gdy znajdzie się chętna do uprawiania sportu regatowego, to startom jej niema właściwie końca. Zawodnicy mescy tej samej kategorii są już dawno poza torzem, a nasza mistrzyni ciągle jeszcze startuje i zbiera laury przeważnie walkowerami. Nie trudno też zaobserwować że czolowe kluby kobiece „orzą” od lat temi samymi osadami i rzadko tylko widać na torze regatowym prawdziwo nowojuszkę.

Wyrobienie dobrej osady wymaga nieprzerwanego, systematycznego i bardzo wyczerpującego treningu. Niestety trzeba stwierdzić, że o ile idzie o osady kobiece, to trening nie może być ani nieprzerwany, ani systematyczny już chociażby z czysto fizjologicznych względów. Natomiast jest on zawsze bardzo wyczerpujący, naturalnie o ile jest prowadzony poważnie, i to naprawdę nieproporcjonalnie w stosunku do włożonej pracy. Stwierdzić to nieraz badania lekarskie, naturalnie tam gdzie jest przeprowadzone. Nie wystarczy to oczywiście możliwych wyjątków bo wiemy, że tu i ówdzie można znaleźć wybitną wioślarkę — prawdziwy talent. Te jednak wyjątki nie mogą zmienić faktu, że ogólny poziom wioślarstwa kobiecego, pozostaje daleko w tyle poza tymi zaszczytnymi wyjątkami, i nie może nadążyć za innymi dziedzinami sportu kobiecego, które ostatnio tak dobrze się rozwijają. Jeśli bowiem wioślarstwo regatowe kobiece ma być tylko bezkrytycznym naśladowaniem wioślarstwa męskiego, to naprawdę lepiej z niego zrezygnować. Tu że w Anglii, częściowo we Francji i Niemczech kobiety regatują, nie może stanowić dostatecznego argumentu za utrzymaniem wioślarstwa regatowego kobiecego. Równocześnie bowiem w tych samych Niemczech propaguje się ostatnio i to dość intensywnie jazdę regatową pań na styl co jest naturalnie o wiele mniej wyczerpujące.

Nie chcemy nikomu robić przykrości, pisząc o tych sprawach, a już najmniej naszym uroczym wioślarzom, oddajemy im tak bez zastrzeżeń idee sportu wioślarskiego, ale nie wątpimy, że gdyby panie zawodniczki zobaczyły się bezpośrednio po biegu lub ostrym treningu w lusterku, doszłyby pewnie same do przekonania, że to biedne zmęczone, spoczone i ciężko dyszące stworzenie nie jest ani trochę podobne do pięknej i pełnej wdzięku kobiety, która przed kilku jeszcze minutami wsiadła do łodzi, by na torze regatowym walczyć zawięzić o zaszczytny laur zwycięstwa.

Co innego wioślarstwo turystyczne. Tutaj naprawdę mają panie nieograniczone pole do zaspokojenia swych słusznym ambicji sportowych, do nasycenia się wrażeniami, jakiego daje łódź i woda, bez konieczności narażenia swego cennego zdrowia, tak potrzebnego dla dobra siły i ciężkiej przyzłych pokoleń.

Jesienne regaty w Warszawie dnia 13 września 1936 r.

Do znużenia poprostu musi się ciągle powtarzać, pisząc o regatach warszawskich, że taki czy inny wysiłek organizacyjny idzie zawsze w przód. A to nie tyle z winy organizatorów ile z powodu braku toru regatowego, na którą chorobie cierpi od urodzenia stolica. Dlatego też nie można się dziwić, że całość imprezy wypadła blado, bo niestety nie mogło być inaczej. Kto miał bowiem sposobność regatować na torze warszawskim, ten wie doskonale, że nie tylko niema mowy o zbliznym do linii prostej zjeździe toru, ale najczęściej wynik biegu zależy więcej od szczęścia w losowaniu, niż od istotnej wartości osady. Tor regatowy zakreśla bowiem przepiękny łuk, co może być bardzo ładne z punktu widzenia turystycznego, gdzie piękne widoki stwarzają oczywiście wartość trasy, ale są najmniej pożądane z punktu widzenia regatowego. Liczne przykopy przecinające malowniczo tor w kilku miejscach i to po każdej większej wodzie gdzieś indziej, dodają mu oruka i stwarzają ten element niespodzianki streszczający się w pytaniu — „przejdzie czy nie przejdzie”. Nie też dziwnego, że osady mają tendencję do uciekania na lepszą wodę, co w skutkach powoduje aż nazbyt liczne kolizje na torze, wymagające raz po raz interwencji arbitra.

To też zgodnie z tradycją regaty obfitowały w rekordową ilość zdarzeń, a wszyscy szczerze współczuli arbitrowi, których zadania nie należały do łatwych i przyjemnych.

Jeszcze jeden element zasługuje na uwagę, następstw czego regaty warszawskie „cieszą” się minimalnym zainteresowaniem, o ile z tego faktu mógłby się ktoś cieszyć, a mianowicie możliwość wytyczenia tylko dwóch torów. Niech do biegu zgłoszą się tylko trzy osady, o już trzecha organizować przedbiegi! bo na „sacrokłej Wisłacie” ani rusz więcej osad jak dwie się nie zmieszają. A niech jak to miało miejsce obecnie, zgłosi się aż sześć osad, (czwórki nowicjuszy) to mamy i przedbiegi i międzybieg, wyczerpujące osady a bardzo, mówiąc szczerze, nieinteresujące. To też nie dziwnego, że kluby wolą jechać raczej do dalekiej Bydgoszczy czy Włocławka, jak ryzykować bieg w warunkach tak niekorzystających.

Stąd wynika, że druga cecha zasadnicza regat warszawskich, są walkowery. Na czternastu projektowanych biegów, cztery z punktu odpady następstw zgłoszenia się tylko jednej osady lub całkowitego braku zgłoszeń, potem doszły do tego jeszcze dwa następstw wycofania osad, tak że ostatecznie z czternastu biegów zostało zaledwie ośm, czyli 49% biegów nie odbyło się. Jak na stołecznym regatowym niepokojnie.

Z zaprezentowanych osad, żadna nie wypadła rewelacyjnie, a poziom był raczej niski. Przykro było patrzeć na osady AZS. Warszawa, które woda wznosiła do męty, bez udziału wioślarzy. Brak zupełny ducha walki, jaki można obserwować w osad AZS. Warszawa, zdaje się wskazywać na głęboki kryzys jaki przechodzi ten klub. Wprost wierzyć się nie chce, że ten sam AZS. miał przed kilku laty pierwszorzędne wyniki i przodował wioślarstwu polskiemu. Jedyny jasny punkt w tej mizerii to osada pań. No ale to zamato. Czasby już było zabrać się do pracy i poszukać innych metod, jeśli te, które stosowano dotąd nie skutkują.

Dobrze zapowiadająca się z początku sezonu ósetka Wisły warszawskiej, została dość łatwo pokonana przez bydgoskich kolejarzy. Nieźle wypadł Żoliborz, ale o wiele lepszym był na początku sezonu. K. W. Gdańsk wygrał czwórki bez ograniczeń w stahe; zresztą konkurencji. To wszystko, chociaż spodziewaliśmy się o wiele więcej.

Wyniki były następujące:

Bieg I. — Cwórki

1. K. W. Gdańsk — 7:09,4.

Jurczyk G., Kreński B., Meisner L., Ruchniewicz B., Wojtas J. ss.

2. A. Z. S. Warszawa — 7:15,4.

3. K. W. Wisła, Warszawa — odpadł w przedbiegu.

Bieg II. — Jedynki.

Odpadł na skutek wycofania się AZS, Warszawa (Kapel).

Bieg III. — Cwórki półwioślicowe nowicjuszy.

1. Ofic. Yacht Kl., Warszawa — 7:44,4.

Świeleki H., Gliński J., Morski S., Kurkowski L., Adamski H. st.

2. K. W., Gdańsk — 7:56,0.

3. W. K. S., Żoliborz (złamał wiosło) — 8:14,4.

Bieg IV. — Jedynki nowicjuszy.

1. War. Tow. Wioślarskie — c. n.

Antonowicz M.

2. War. Tow. Wioślarskie wycof.

Kazimierzak S.

Bieg V. — Cwórki półwioślicowe pań.

1. A. Z. S. Warszawa — 6:16,4

Orłowska M., Misiewiczówna J., Anisimow T., Kni-chowiecka H., st. Kosówna Z.

2. W. K. S., Żoliborz — 6:21,4

3. K. W., Gdańsk — odpadł w przedbiegu.

Bieg VI. — Cwórki młodszych.

1. W. K. S., Żoliborz — c. n.

Pilarz J., Rafalski P., Dziągiewski L., Dohrucki J., st. Ławowiec Z.

2. K. W., Gdańsk — odpadł w przedbiegu

3. War. Tow. Wioślarskie — odpadł w przedbiegu

4. A. Z. S. Warszawa — zdyskwalifikowany.

Bieg VII. — Cwórki półwioślicowe młodzieży szkolnej.

1. W. K. S. Grodno 6:04,4

Osada AZS W-wa wygrała czwórki półw.

WKS Żoliborz wygrał bieg czwórek młodszych

Czartoryski S., Ichilczyk L., Lachowicz J., Bobko P.,
st. Czarnocki B.

2. Państw. Śred. Szk. Techn. Kol. — 6:14,0.

Bieg VIII. - Jedynki młodszych.

1. W. T. W. — Poniatowski Jerzy — 8:19,8

2. W. T. W. — Antonowicz Michał — o 6. długości.

Bieg IX — Czwórki nowicjuszy

1. W. K. S. Żoliborz — 7:20,0

Pilarz J., Rafalski F., Dzięgielewski L., Dohrucki J.,
st. Latowiec Z.

1. K. S. Syrena — 7:20,0

3. K. W. Gdańsk — odpadł w przedbiegu

4. O. Yacht Kl. Warszawa — odpadł w przedbiegu

5. K. S. Z. U. A. W. Warszawa — odpadł w przedb.

6. W. K. S. Grodno — odpadł w przedbiegu

Bieg X — ósemki.

1. Kolejowy Kl. W. Bydgoszcz — 6:32,8

Ziaiewicz B., Hyga B., Sadecki J., Kesy F., Kuligowski K., Hałicki A., Czarkowski F., st. Anhut E.

2. K. W. Wisła Warszawa — 6:43,4

Juliusz Chodacki

Organizacja służby sprawozdawczej na regatach olimpijskich w Grunau

Ukazała się broszura napisana przez Erick'a Maak'a pod tytułem „Technika regatowa” (Regattatechnik). W bardzo ciekawej tej pracy daje autor, który był w czasie regat olimpijskich szefem biura prasowego, interesujące poglądy na kwestję organizacyjną służby sprawozdawczej zarówno odnośnie publiczności znajdującej się bezpośrednio na torze jak też i całokształtu służby informacyjnej.

Przy tej sposobności możemy przypatrzeć się, jak wyglądała ta sprawa w Grunau i jak była zorganizowana służba sprawozdawcza na regatach.

Na samym początku autor stawia pytanie — co jest zadaniem służby sprawozdawczej — i daje nato odpowiedź w dwóch punktach:

1) Informować publiczność o sytuacji na trasie na początkowych 1000 — 1500 mtr.

2) Utrzymać łączność z biurami prasowymi funkcjonującymi na trybunach.

Po teoretycznych rozważaniach na ten temat, autor przystępuje do drobiazgowego sprawozdania w którym opisuje organizację i funkcjonowanie służby sprawozdawczej w Grunau.

Od startu towarzyszyła każdemu biegowi motorówka, na której zainstalowano silną krótkofalową stację radiową. Z tej motorówki podawał odpowiednio wyszkolony speaker wyniki biegu do 800 mtr. Wiadomości przekazy-

wano do centralnej stacji odbiorczej zainstalowanej na trybunach skąd bezpośrednio szły one do głośników. Wiadomości między 800—1200 mtr. podawane były przez speakera umieszczonego na 10 metrowej wieży, którą ustawiono dookoła na 1000 mtr. Speaker ten mówił bezpośrednio na głośniki. Równocześnie dawano dzwonkiem sygnał w chwili gdy osady miały 1000 metr, podając także przynależność państwową. Trzeci speaker umieszczony na przysłani T. W. Viktoria podawał wyniki od 1200—1500 mtr. również wprost na głośniki.

Ten podział raportażu pozwalał na natychmiastowe przekazywanie wiadomości o stanie biegu. Od 1500 mtr. widać już było tor z trybun i widzowie mogli bezpośrednio obserwować przebieg zawodów.

Dziesięć dużych głośników w formie grzybów osadzonych na 3 metrowych słupach, rozmieszczono równomiernie na trybunach głównych statych. Dalsze dwadzieścia głośników rozmieszczonych było na trybunach wodnych na przystankach klubów i t. d. Głośniki te były specjalnie skonstruowane, informacje wychodziły czysto i donośnie, tak że słychać je było doskonale zarówno na trybunach jak na miejscach stojących, hangarach i t. d. Przez głośniki te podawano również wiadomości ze stad onu, gdzie równolegle odbywało się szereg konkurencji między innymi i mecze piłki nożnej.

Mierzenie czasu odbywało się za pomocą zegara elektrycznego, uruchomionego na starcie w momencie rozpoczęcia biegu. Na mecie czas poszczególnych osad znaczone na taśmie zegarowej automatycznie. Odczytanie wyników z taśmy i podanie ich na głośniki, nie przedstawiało już żadnej trudności. Poza tem na dużej tablicy umieszczonej w pobliżu hangarów podawano czas pierwszych trzech osad grafiennie.

Na mecie działał oprócz tego aparat filmowy zdejmujący automatycznie końcówce stadium każdego biegu. Zdjęcia te natychmiast wywoływano, i w 15 minut po zakończeniu biegu, film przedstawiono sędziom do ewentualnego skorygowania powyższej decyzji. Fakt takiego sprostowania orzeczenia na podstawie filmu, miał między innemi miejsce w przedbiegu czwórce ze sternikiem, gdzie początkowo sędziowie orzekli, że osada Polska minęła celownik przed osadą U. S. A. Jakkolwiek obie osady przybyły w jednakowym czasie 6:50.5. Na zasadzie zdjęcia filmowego sprostowano to później przyznając pierwszeństwo osadzie USA.

Nie można też pominąć techniki, jaką zdejmowano film Olimpijski z mistrzostw wioślarskich. Otóż „Towarzystwo filmu olimpijskiego”, które otrzymało wyłączność na zdjęcie z całej Olimpiady, zbudowało pomost długości 150 mtr. kończący się przy celowniku. Na pomoście tym rzucano tora na torze umieszczono małą platformę, na której zainstalowano aparaty do zdjęć dźwiękowych. Platforma towarzy-

żyła na ostatnich 150 mtr. zdążającym do celownika osadom i z niej chwytno na taśmę ostatnie fragmenty wioślarskiego boju. Niezależnie od tego nad torem na wysokości ca 100 mtr. umieszczono balon, z którego dokonano szeregu zdjęć filmowych i fotograficznych.

Jeszcze wspomnieć trzeba o stacji telefonicznej z której można było dokonać jednocześnie 60 połączeń zarówno na Niemcy jak i na zagranicę. Mimo to telefony były stale obciążone i dostać żądane połączenie nie było rzeczą łatwą.

Biuletyny drukowano na specjalnych maszynach prawie jednocześnie z ukończeniem danego biegu. Już w kilka minut po zakończeniu zawodów biuletyn rozsyłano do agencji prasowych i kierowników drużyn a wydawano go, trzeba to podkreślić w 600 egzemplarzach. Biuletyny nadawano też za pomocą telefonów do światowych agencji prasowych.

Jak więc widzimy, służba informacyjna na regatach była niezwykle pomyślowo i skrupulatnie zorganizowana, to też spotykała się ze wszystkich stron z należytym uznaniem. Co prawda to do pracy tej zaprzęgnięto zarówno organy pocztowe, radiowe, filmowe, a wreszcie i wojsko. Ale też i wyniki były doskonałe. Iona rzecz, że musiało to sporo kosztować ale mieliśmy sposobność zauważyć niejednokrotnie, że nie liczono się zupełnie z kurkami gdy szło o propagandę.

Trener ósemki olimpijskiej amerykańskiej mówi

Francuski tygodnik wioślarski L'Aviron przyniósł w ostatnim zeszycie wyczerpujące sprawozdanie z regat olimpijskich w Grünau. Pomiedzy wieloma bardzo interesującymi szczegółami znalazła się także wzmianka o charakterystycznej rozmowie, jaką przeprowadził mial kierownik francuskiej ekspedycji i wioślarskiej z trenerem amerykańskiej ósemki uniwersytetu Washington p. Ulbricksonem. Francuz towarzyszył trenerowi podczas treningu na motorówce i w czasie tym, jak podaje L'Aviron, miał przeprowadzić z p. Ulbricksonem następującą rozmowę. Na zapytanie, w jaki sposób p. Ulbrickson zestawiał ósemkę olimpijską, miał tenze odpowiedzieć jak następuje:

„Rozporządzałem w uniwersytecie washingtonskim dużą ilością dzielnych chłopaków, zaciętych i wytrwałych, chętnych do zakwalifikowania się do reprezentacji olimpijskiej. Posadziłem ich przeto na łodzi i uczylem wiosłować przez całą zimę z 1934 na 1935 rok. Na wiosnę w 1935 roku odbyły się pierwsze regaty eliminacyjne, po których z całej masy wiosłujących wybrałem około 200 ludzi, którzy mi się wydawali zupełnie odpowiedni, by spośród nich wyłonić pierwszorzędną ósemkę. Całemu temu bractwu dałem dobrą szkołę, naskutek czego w czerwcu 1935 roku wyeliminowałem pierwszą setkę. Z pozostałych stu wioślarzy w lipcu 1935 roku odpadło jeszcze 25-ciu. Tak więc ostatecznie miałem do dyspozycji 75-ciu wioślarzy, z których miała się wyłonić olimpijska ósemka.

Z tych 75-ciu ludzi wybrałem 20-tu, którzy mi się wydawali najlepsi i rozsadziłem ich na 2-eh kryptach. Po 10-ciu w kładzie. Krypty były tego rodzaju, że mogłem się swobodnie po nich poruszać w czasie wiosłowania i tem samem prowadzić bezpośredni trening. Przedewszystkiem zwracałem uwagę na jednolity styl wiosłowania i bezwzględne zgranie się osady, uważałem bowiem, że ósemka jest przedewszystkiem lodzią zespołową, gdzie pracować musi jedna osada, a nie ośmiu indywidualistów. Podobnie postąpiłem i z resztą i stworzy-

łem dalsze ósemki, które miały być tym rezerwowem, z jakiego mogłem czerpać zapasowych w razie potrzeby.

Moja osada jest wynikiem przeszło rocznej pracy i selekcji przeprowadzonej wśród 200-stu kandydatów na olimpijskich. Poza tem ósemka ta trenowana była od początku jako zespół, przyczem na drugim planie była wartość osobista wioślarzy, z których się składała osada, a cała moja uwaga zwrócona była w tym kierunku, by wychodziła dobrze jako zespół”.

Jak z tej rozmowy widać, ósemka U. S. A., która odniosła tak świetne zwycięstwo na Olimpiadzie, ani razu nie ulegając nikomu, jest wynikiem twardej półrocznej pracy, w warunkach bardzo zbliżonych do obowiazów. W czasie rozmowy z wioślarzami francuz stwierdza, że byli oni niezwykle karni — i sami otwarcie wyznawali, że nie mają żadnej pretensji do wpływania na taktyczną czy też techniczną stronę biegu, uważając za swój pierwszy obowizek dołożyć i mocno wiosłować, a co do reszty podprzaskakować się zarządzeniom trenera i sternika. Ci, którzy mieli możliwość przypatrzyć się tej osadzie na torze, widzieli naucecznie, że zasady te całkowicie wprowadzone były w życie w czasie regat — no i jak się pokazało wynik nie był zły. Transponując teraz ten system na nasz polski teren trzeba by stwierdzić, że może i w naszych warunkach dałaby ta metoda lepsze wyniki niż to miało miejsce dotychczas, jeżeli bowiem idzie o polskie osady, to niestety trzeba stwierdzić, że przeważnie w każdej z tych osad wioślów tyłu indywidualistów, ilu osadu Hezy wioślarzy, niewyjąwszy i sternika. Ten system mam wrażenie mógł się na nas już od dłuższego czasu i może właśnie dlatego nasze ósemki zostają daleko w tyle poza klasą światową. Dorożnienie się porządkiem ósemki nie jest rzeczą łatwą, wymaga to dużej ilości materiału ludzkiego wśród którego można by przeprowadzić selekcję z drugiej strony wymaga bezwzględnej karności rezygnacji z własnego zdania, przyjemności i t. p. Chcielibyśmy bardzo by udało się metodę tę wypróbować na naszym terenie.

Sternik.

Stocznia jachtowa

Żeglartstwo sportowe zaleca coraz szersze kregi i w związku z tem wzrasta zapotrzebowanie jachtów i osprzętu żeglarskiego. Równocześnie warunki ekonomiczne powojenne, zmuszają tych, których w innych warunkach stać było na nabycie jachtu do daleko idącej oszczędności. Z drugiej strony jachting demokratyzuje się coraz bardziej, co jest bezspornie objawem dodatnim, ale tymbardziej wysuwa się na plan pierwszy kwestia udostępnienia go ludziom nie opływającym w mamotę. Coraz więcej słyszy się więc głosów za potanieniem sprzętu żeglarskiego. Przeważnie słychać nawoływania do stworzenia specjalnej stoczni jachtowej w kraju.

Jest to jednak problem nie tak łatwy do rozwiązania. Stocznia jachtowa, żeby mogła wogóle istnieć, a tymbardziej sprzedawać swe wyroby po cenach przystępnych, musi mieć pewność, że będzie miała stałe robotę, zarówno budowlaną, jak i reparacyjną czy konserwacyjną, gdyż tylko wówczas będzie jej się opłacać utrzymywać stałe personel fachowy, trzymać zapas materiałów budowlanych i zsopartyżnić się w potrzebne urządzenia i maszyny. Widzimy przecież, że te nieliczne stocznie krajowe, które istnieją, opierają swój byt na innej produkcji, a budownictwo jachtowe uprawiają tylko jako dział dodatkowy, gdyż przy niewielkim stosunkowo zapotrzebowaniu jachtów, nie mogłyby tylko na tej jednej gałęzi produkcji opierać swej egzystencji.

Jest to więc niejako błędne koło. Z jednej strony stoją żeglarze, którzy chcieliby mieć dobre jachty, ale po cenie

odpowiadającej ich kieszeni, z drugiej zaś stocznie, które nie mają pewności stałych zamówień i skutkiem tego nie mogą nastawić się na tańszą produkcję. Z jednej strony widzimy dążenie naszych władz sportowych do jak największej popularyzacji sportu żeglarskiego, z drugiej zaś coraz liczniesze, w różnych „ośrodkach” wyprodukowane zastępy żeglarzy, a raczej kandydatów na żeglarzy, którzy nie mają na czem uprawiać jachtingu.

Słyszmy nawoływania o wyszkolenie konstruktorów jachtowych. Brak konstruktorów daje się bezspornie odczuwać, chociażby jako doradców fachowych w naszych stowarzyszeniach żeglarskich. Ale czy jest możliwe znaleźć kandydatów na konstruktorów, jeżeli nie zapewnimy im oparcia swej egzystencji na tym fachu?

Mówi się o popieraniu budownictwa jachtowego, a tymczasem sprowadza się jachty z zagranicy i to takie, które zupełnie dobrze mogłyby być budowane w kraju. Wiemy przecież, że nawet mniejsze jachty kilowe (morskie) mogą być z powodzeniem budowane na stocznich wewnątrz kraju, o ile ich wymiary pozwalają na transport koleją.

Jak więc rozwiązać ten trudny problem i rozwinąć budownictwo jachtowe w kraju. Nie jestem na tyle zarozumiały, żeby podawać tu jakąś receptę. Żeby wyciągnąć konkretne wnioski i wskazać dokładną linię, po której iść należy, trzeba orjentować się dobrze w sprawach przemysłowych, handlowych i specjalnych technicznych. Tych wiadomości naturalnie nie posiadam. Jeżeli rzucilem tu garść

Okręt startowy na regatach „Kieler Woche”

Regaty w Teddrubten na Tamizie

Kajakowe igrzyska olimpijskie

Igrzyska olimpijskie dla kajakowców były świętem podwójnym. W 1936 r., poraz pierwszy w dziejach w programie igrzysk znalazło się kajakarstwo.

Fakt ten to nie tylko owoc żmudnych i zęczych zabiegów IHK i prezesa dr. Eckerta. Nadewszystko, to sukces samego sportu, który z niczego, w ciągu paru dosłownie lat, stał się sportem masowym, powszechnym, o zasięgu wszędy i włąb takim jakim tylko narciarstwo pochłania się może.

Kajakarstwo — wspaniały sport przestrzenny, tak bliski natury, dostępny, a piękny musiał zdobyć ostrą ryć, jakimi jest przydomek sportu olimpijskiego. Święto więc było podwójne. Benjaminom — kajakowcom przypało w udziale przeniesienie przez wody Muggelsee do Grünau znicza olimpijskiego. 7 sierpnia olbrzymie tłumy oczekiwały sztafety, która miała przynieść pochodnię ze Świętym ogniem z głównego stadionu.

W obozie młodzieży stanął przewidywany „oltarz” otoczony wokół czworobokiem kajakowców. Na wodzie około 95 kanadyjek oczekiwało na nadejście sztafety. Kanadyjki te to honorowa asysta złożona z młodzieży, delegacji związków kajakowych całego świata (20 narodów), zawodnicy w reprezentacyjnych strojach. Około 3 po poł. przyłżył biegacz niosący pochodnię. Zapłonął ogień na „oltarzu”. Z tarasu domu regalowego przemówił do młodzieży kierownik sportu Rzeszy, o znaczeniu chwili, igrzysk, celach niemieckiego wychowania fizycznego, i t. d. Po przemówieniu, ostatni biegacz sztafety zapalił pochodnię od ognia olimpijskiego i zaniósł do kanadyjek, której dziesięciu wioślarzy przewoził ogień przez jezioro, skąd święty ogień powędrował przez las do wieży Bismarcka na wzgórzach Muggelbergu.

I DZIEŃ ZAWODÓW.

Regaty rozpoczęły się wyścigiem kajaków szwedzkich na 10 km. Startowało 12 osad: (U.S.A., Czechosłowacja, Holandia, Danja, Węgry, Szwajcaria, Austria, Niemcy, Belgja, Kanada, Szwecja i Polska).

Po 2,5 prowadzą Niemcy przed Austrią, dalej 40 m U.S.A., Danja, Szwajcaria i Polska, po 3 km. Polacy zaczynają słabnąć, wychodzi natomiast na 3 miejsce Szwecja, na 7 km. stawka jest już bardzo rozciągnięta. Niemcy pro-

uwag na papier, to tylko w tym celu, żeby wywołać rzeczową dyskusję, na ten, tak ważny temat, dla dalszego rozwoju naszego żeglarstwa sportowego. Spodziewano się, że znajdą się Koledzy, którzy posiadając potrzebne kwalifikacje, zechcą zabrać w tej sprawie głos na łamach „Sportu Wodnego”. Dyskusja taka stanowiłaby będzie nader cenny materiał dla Polskiego Związku Żeglarskiego, który temat ten wystawił do programu swych prac na czas najbliższy.

Osobiście pozwolę sobie postawić następujące tezy:

1) Budujmy w kraju, chociażby to nawet wypadło narzucić sobie, daleko]

2) Stara my się osiągnąć u kompetentnych Władz ulgi podatkowe dla stoczni krajowych, jakoteż i ulgi celne na te materiały hutowane, których w kraju nie ma i wyprodukować nie można.

3) Subsydia przyznawać tylko takim organizacjom żeglarskim i poszczególnym żeglarzom, którzy budują swe jachty na stocznich krajowych.

Czesław Petelenz

wadzą o 5 długości przed Austrią, o 200 m. styłu Szwecja, o dalsze 200 m. Danja, Szwajcaria, U.S.A., Holandia, Czechosłowacja, Belgja, Polska, Węgry i Kanada. Już przed metą Polska spada na 11 przedostatnie miejsce.

Wyniki:

- 1) Niemcy (Wevers—Landen) 41:45 (rekord toru pochyli o 3 minuty).
- 2) Austria (Kaltisch—Steinhuber) 42:05.4.
- 3) Szwecja (Fahlborg—Larsson) 43:06.1.
- 4) Danja 44:39.8, 5) Holandia 45:12.5, 6) Szwajcaria 45:14.6.

Bieg składaków na tym dystansie przyniósł zwycięstwo walcu Niemiec z Szwecją o pierwsze miejsce.

- Wyniki: 1) Szwecja (Johansson—Bladström) 45:48.8.
 2) Niemcy (Hanisch—Horn) 45:49.2, 3) Holandia (bracia Vijdekke) 46:12.4, 4) Austria (Kainz—Dorfner) 46:26.1,
 5) Czechosłowacja 47:46.2, 6) Szwajcaria 47:54.4.

Start jedynek sztywnych przyniósł niespodziankę. Duńczyk wywrócił się i odpadł z biegu. Startowało 15 kajaków (prócz podanych już wyżej startowały: Jugosławia, Włochy, Francja, Finlandja, nie startowała Polska).

Po zmiennej walce zwyciężyły wreszcie:

- 1) Niemcy (Krebs) 46:01.7
- 2) Austria (Landertinger) 46:14.7
- 3) U S A (Riedel) 47:23.9
- 4) Holandia 47:31
- 5) Finlandja 47:35.5.
- 6) Czechosłowacja 47:36.8

W biegu jedynek składaków triumfuje bezkonkurencyjny Hradetzky, choć tym razem kopenhaska rewelacja Francuz Eberhardt, deptał mu dobrze po piętach.

- 1) Austria (Hradetzky) 50:01.2.
- 2) Francja (Eberhardt) 50:04.2
- 3) Niemcy (Hörmann) 50:06.5
- 4) Szwecja 51:23.8
- 5) Czechosłowacja 51:52.5
- 6) Szwajcaria 52:43.8.

Bieg dwójek kanadyjskich był benefisem doskonale zgranej pary czeskiej. Tradycyjni mistrzowie kanadyjskie, tym razem mieli ciężki orzech do zgryzienia. Prawdziwa

Kanada dała się pokonać po bardzo ciężkiej walce. Sensacją było miejsce Austrii. Osada austrijska zaczęła ucydzać się na kanadyjce przed 1/4 rokiem (!)

Wyniki

1) Czechosłowacja (Mottl - Skrdlant) 50:33.8

2) Kanada (Saker - Charters) 51:15.8

3) Austria (Weinstabl - Proisl) 51:28.0

4) Niemcy 52:35.6

5) U S A 57:06.2

Na tej konkurencji kończyły się 1 dzień regat. Po biegu zwycięscy byli wienieczeni dębowymi liśćmi.

II Dzień.

W drugim dniu regaty były bardziej interesujące, gdyż znalazły się w programie biegi krótkie. Niestety jesienią pogoda — deszcz ze słońcem — zaprzęła widowisko.

Zwyciężyły się regaty od przebiegów jedynek szylnych na 1 km. Startowało 8 osad w 2 seriach.

Po jedynekach startowały dwójki znów 2 serie przedbiegów.

Przed rozpoczęciem finałów przedefiniowała przed trybunami floty kanadyjce dziesięcioosobowych, wraz z grupą kajaków eskimoskich, która zademonstrowała wywrotkę eskimoską. Niemniejżem zrozumieniem była ulewa z grzmotami. Bieg kajaków jedynek odbył się na mokro.

1) Austria (Hradetzky) 4:22.9

2) Niemcy (Cämmerer) 4:25.6

3) Holandia (Krasier) 4:35.1

4) U S A 4:38.6

5) Szwecja 4:39.5

6) Francja (Eherhardt) 4:41.2

Wyscig dwójek kanadyjskich przyniósł zwycięstwo znów Czechosłowacji. Mistrzowie Europy w 1933, 1934 r. Rus-Felix rozprawili się tym razem łatwo z Kanadą, trudniej ze swymi uczniami Austrią.

1) Czechosłowacja (Rus Syrowatka - Felix Brzak) 4:50.1

2) Austria (Weinstabl - Proisl) 4:53.8

3) Kanada (Saker - Charters) 4:56.7

4) Niemcy 5:00.2

5) U S A 5:14

W biegu dwójek kajaków Szwedów na 1 km. zdyskwalifikował sędzia osadę szwedzką za przeskazywanie w torze.

1) Austria (Kainz - Dorfner) 4:03.8

2) Niemcy (Tilker - Bondsit) 4:08.9

3) Holandia (Storareveld - Siderius) 4:12.8

4) Czechosłowacja 4:15.2

5) Szwajcaria 4:22.8

6) Kanada 4:24.5

Bieg jedynek kanadyjskich przyniósł wreszcie zwycięstwo Kanadzie.

Wyniki

1) Kanada (Amyol) 5:32.1

2) Czechosłowacja (Karlik) 5:38.8

3) Niemcy (Koschik) 5:39

4) Austria 5:47.2

5) U S A 6:02.6

6) Luxemburg 7:31.5

Luxemburg wykazał swą tradycyjną klasę. Zakończył zawody pokaz — wyscig kajaków — czwórek.

W ostatecznym zestawieniu bilans regat olimpijskich wygląda jak następuje.

	I	II	III	IV	V	VI	Pkt.
1) Niemcy	2	3	2	2	—	—	41
2) Austria	3	2	1	1	—	—	35
3) Czechosłowacja	2	1	—	1	1	—	22
4) Kanada	1	2	—	—	—	1	17
5) Holandia	—	—	—	—	—	—	11
6) Szwecja	1	—	1	1	—	—	13
7) U S A.	—	—	1	—	3	—	10

8) Francja	—	—	—	—	—	—	6
9) Szwajcaria	—	—	—	—	—	—	6
10) Danja	—	—	—	—	—	—	6
11) Finlandja	—	—	—	—	—	—	3
12) Luxemburg	—	—	—	—	—	—	3

W tabeli punktacyjnej nie znalazło się Polako. Pamiętać jednak należy, że udział Polski miał charakter jedynie manifestacyjny.

Jako stary członek IFK Polska była moralnie zobowiązana obstać choć jedną osadą igrzyska. Debiut olimpijski był nieudany. Nie mogło być inaczej. Sport kajakowy regatowy istnieje u nas od wczoraj. Racjonalny długoletni trening jest dotąd rzeczą nieznaną. W granicach możliwości PZK uczynił wszystko aby udział nasz wypadł jaknajlepiej. Pomijając to że można było liczyć na „fuksa” — wszak poza Austrią, Niemcami, Czechosłowacją sport kajakowy dotąd nie istniał. Istnieje kajakarstwo turystyczne nieistniejące sport.

Przygotowania Polski obliczone były na dalszą, niż 1936 r. metę. Zorganizowano 2 obozy (1935, 1936) pod kierunkiem najlepszych europejskich trenerów.

Oboeni mistrzowie olimpijscy Hradetzky, Kulisch - Steinhuber, Landertuiger, startując na zawodach w Polsce demonstrowali swój styl, sprzęt, taktykę. Za było tego żałować, aby uszeregować choć listek z olimpijskiego wieńca, to już wina krótkiego okresu przygotowań i braku pieniędzy.

Nie można było przechierać dowoli w kandydatach, nie można było próbować ich i uczyć zarazem, w ogniu walki na wielkich regatach zagranicznych.

P. Z. Kajakowy pracuje według planu. Dla wątpliwych sukcesów doradczych, nie mógł podrywać całoci pracy. Kajakowe regatowe to drobny, bardzo drobny fragment. Kajakarstwo polskie zdobyła masę. Ma tysiące ćwiczących i to jest nasza główna troska i siła.

Wycieczka niemieckich kajakowców

Kajakarstwo polskie ma dziś już silną kadrę. Wydyhać z niej talenty, urobić na mistrzów to kwestja przyszłości. Nie da się tego zrobić z pigułką na niedzielę.

Nie piszę tych słów, aby kogoś usprawiedliwić. Olimpijskie zwycięstwa, olimpijskie klęski to mierzyć wielce niedokładny sportowej wartości pracy.

Kajakowcy nie powiedzieli ostatniego słowa, — pracę dopiero zaczęli, dzielący nas od czoła dystans będzie zmniejszony. Wierzymy w to święcie, że już 1938 r. w Sztokholmie będziemy nieostatni.

Qui vivra vera.

A. Heinrich

Regaty kajakowe Sokoła w Krakowie

Duże zainteresowanie wśród kajakowców wywołały regaty, organizowane w dn. 13 września b. r. przez Oddział Wioślarski Sokoła Krakowskiego. Wyraźnym dowodem tego zainteresowania było 61 osad i k. 100 kajakowców na starcie tej imprezy, i to zarówno miejscowych, jak i przybyłych z Lwowa, Katowic, Oświęcimia, Jarosławia, Krosna i Starachowic.

W biegach na 10 km czołowe miejsce utrzymali mistrzowie Polski Woźniak i Lenczowski z Politechniki K. S. Kraków którzy uzyskali najlepszy czas dnia 39:56 (dystans 13 km. na wodzie bieżącej). Natomiast w ogólnej ocenie zawodów niewątpliwie najlepiej wypadli zawodnicy K. P. W. Kraków, którzy zdobyli 7 pierwszych nagród. Na 1 km Woźniak i Lenczowski byli już słabsi i zajęli tylko trzecie miejsce za parami Włodarczyk i Łacheta (KPW) oraz Tabaczek i Szpala (KPW).

Warunki atmosferyczne i hydrograficzne zawodów były pomyślne. Organizacja zawodów spoczywająca w rękach komitetu z pp. Jerzym Długoszewskim i Wł. Cyrekiem na czele bardzo sprawna. Zainteresowanie zawodami wśród miejscowej młodzieży znaczne. Wyniki zawodów były następujące:

Bieg na 10,000 m.

K 2 W. Kajaki, dwójki wyrę.

1. Woźniak R. — Lenczowski, Polic., Kraków — 39.56
2. Tabaczek Stan. — Szpala J. KPW, Kraków — 40.57
3. Janocek St. — Ciepły Zyg. YMCA, Kraków — 41.51
4. Łapiński Cz. — Nowak Mar. YMCA, Kraków — 41.55
5. Mazur Józ. — Konieczny Wł. Sokół, Jarosław — 43.51
6. Haase Wilh. — Dylong Aur. I. K.M. Katowice — C. N.

K 1 W. Kajaki, jedynki wyrę.

1. Wilkoż Jul. — Hancerze, Oświęcim — 41.16
2. Łacheta Franc. — K. P. W., Kraków — 42.15
3. Gacek Włodz. — K. S. Pol., Kraków — 42.56

S 2 W. Składaki, dwójki wyrę.

1. Krokosz Miecz. — Homa W., K. P. W., Krak. — 44.40
2. Kaszowski St. — Mężyk Zdz., TUM, Kraków — 44.52
3. Jaworski Zdz. — Szymański Lud., Sok., Krak. — 46.37

S 1 W. Składaki, jedynki wyrę.

1. Włodarczyk Leop., KPW, Kraków — 43.09
2. Munnich Tadeusz, KPW, Kraków — 45.33
3. Wiciński KPW, Kraków — 48.14

Bieg na 1,000 metrów.

K 1 W. Kajaki, jedynki wyrę.

1. Woźniak, K. S. Polic., Kraków — 3.39
2. Łacheta Franc., KPW, Kraków — 3.50
3. Gacek Włodz., Pol. K. S., Kraków — 3.53
4. Gawór Adam, Lechja, Lwów —
5. Wroński Miecz., Lechja, Lwów —
6. Grabczewski Bol., Lechja, Lwów —

S 1 W. Składaki, jedynki wyrę.

1. Włodarczyk Leop., KPW, Kraków — 4.03
2. Munnich Tad., KPW, Kraków — 4.06
3. Krokosz, KPW, Kraków — 5.06

K 2 W. Kajaki, dwójki wyrę.

1. Włodarczyk L. — Łacheta Fr., KPW, Kraków — 3.28
2. Tabaczek T. — Szpala J., KPW, Kraków — 3.31
3. Woźniak R. — Lenczowski, Pol. K. S., Krak. — 3.31.1
4. Łapiński Cz. — Nowak Mar., YMCA, Kraków — 3.34
5. Janocek St. — Ciepły Zyg., YMCA, Kraków — 3.42
6. Wroński Miecz. — Grabczewski, Lech., Lwów — c. n.

S 2 W. Składaki, dwójki wyrę. seniorów

1. Homa — Krokosz, KPW, Kraków — 3.51
2. Łacheta — Munnich, KPW, Kraków — 3.51.3
3. Kaszowski St. — Mężyk Zdz., TUM — 3.55

S 2 W. Składaki dwójki wyrę. Początkujący:

1. Konieczny Wł. — Mazur Józef, Sokół Jarosław 3.56
2. Jaworski Zdz. — Nowak T., Sokół, Kraków — 4.03

S 2 W. Składaki dwójki wyrę. mieszane.

1. Trojanowska — Włodarczyk, KPW, Kraków — 3.53
2. Walicka A. — Muszyński Jan, TUM, Kraków — 4.05
3. Munnichowa — Munnich, KPW, Kraków — 4.22

K 2 W. M. Kajaki dwójki wyrę. mieszane

1. Tyrklowa — Woźniak, Pol. K. S., Kraków — 3.41
2. Trojanowska — Włodarczyk, KPW, Kraków — c. n.
3. Sijakówna M. — Wroński, Lechja, Lwów — c. n.

K 1 W. Kajaki, jedynki wyrę. początkujących.

1. Czuba, Sokół, Krosno — 4.02
2. Sietko Jan, Sokół, Starachowice — 4.12

Echa rajdu motorowego Warszawa—Gdynia:
„Pasikonik” na starcie

Biegi na 600 metrów.

K 1 W. Kajaki jedynki wyrę. młodzików	
1. Brachowski St., Sokół, Kraków —	2.33
2. Kozub, KPW, Kraków —	2.34.5
3. Czuba, Sokół, Krosno —	2.49
4. Ziółkowski, KPW, Kraków —	2.54
5. Gut, KPW, Kraków —	3.03
K 2 W. Kajaki, dwójki wyrę. młodzików	
1. Kozub — Homa, KPW, Kraków —	2.48
2. Gut — Ziółkowski, KPW, Kraków —	3.03
K 1 W. Kajaki, jedynki wyrę. poś.	
1. Walicka Antonina, TUM, Kraków —	2.56
2. Ciurówna Helena, Harc. Oświęcim, —	3.00

3. Tyrkłowa, Pol. K. S., Kraków —	3.06
4. Trojanowski, KPW, Kraków —	3.05.8

Na podstawie wyników w biegach K 2 W i K 1 W kpt. sportowy Małopolsko-śląskiego Okręgu PZK. Witold Lekki wyłonił reprezentację okręgu do zawodów Międzynarodowych w dn. 20 b. m. w składzie:

K 2 W. Woźniak — Lenczowski

Tabczek — Szpala

K 1 W. Wilkosa

Luchsa

Kajakowe zawody patrolowe

Dzisiejsze czasy znamionuje pogoń za nowościami. Formy stare choć najbardziej szanowane przejadają się, szuka się ciągle i stale czegoś nowego. I sport kajakowy nie pozostaje na schematycznym podziale na turystów i zawodników, a szuka nowych form konkurencji, któreby pozwoliły sprawdzić nie tylko walory fizyczne kajakowca, lecz sumę jego wartości sportowo — turystycznych. Polykanie kilometrów, napawaniem się pięknem wschodów i zachodów, zachlystywanie się błogiem sam na sam z naturą, nie wyczerpuje zasobu możliwości, któremi darzy nas sport kajakowy.

Do programu, prócz spływów masowych typu „Przez Polskę do Morza”, wprowadzono zawody długodystansowe górskie (Dunajec, Czeremosz) niezwykle ciekawe i kształtujące.

Wprowadzono nieco sztuczne, lecz wartościowe „ślalomy” wodne, dziś „en vogue” jest „bieg patrolowy”. Formy biegu nie są jeszcze skodyfikowane niema dotąd regulaminów, tabel punktacyjnych i t. p. instrukcji. Powoli jednak zawody tego typu krystalizują swą formę i niewątpliwie za 2—3 lata, otrzymamy piękny szablon obejmujący wykaz zadań, punktację i t. d. Dziś droga do inicjatywy i wynalazków na tem polu stoi otworem.

Popularny w Niemczech „lata” kajakowy C. I. Luther (zwany krótko Cili) opracował, wypróbował w praktyce nowy typ zawodów bieg patrolowy. Jest to i bieg z przeszkodami, i bieg orientacyjny i wielobój turystyczny.

Biegi patrolowe zdobyły sobie wstępny bojem duże uznanie. I słusznie, bo stawiają zadania nietylko mięśniom i płucom ale i głowie, każą myśleć, patrzeć i widzieć.

Dla zobrazowania kierunku w jakim twórcy biegu patrolowego poszli, podam opisy dwóch takich biegów, biegu na Izarze przeprowadzonego wg projektu Luthra przez Deutschen Touring — Kajak Club i zawodów patrolowych na rz. Schwalm organizowanych przez 10 okręg (Gau) niemieckiego Związku Kajakowego.

W biegu pierwszym startowali poszczególni zawodnicy indywidualnie, (jedynek, dwójki wycigowe i turystyczne). Trasa wynosiła ok. 50 km.

Start zawodów „na sucho”. Zawodnicy startują kolejno na czas, muszą zanieść łódź na wodę, wsiąść, przepłynąć pod prz. kilkadziesiąt metrów zawrócić przy boi, przebyć 4 bramki ślalomowe z prądem okrażając pilot mostowy, przy stanowisku kontrolnym oznaczonym flagami wywrócić kajak, a po doprowadzeniu go do porządku jechać dalej, aby wykonać następne zadania. Wykonanie wywrótki eskimoeskiej daje tu duży handicap dzięki oszczędności czasu.

Po wywrótkę należy odnaleźć oznaczone na mapie źródło bliżej w lesie na brzegu rzeki. Po wykonaniu tego polecenia należy odpowiedzieć na szereg pytań zadania 2 a

mianowicie: Określić w/g stron świata kierunek biegu linii przewodów wysokiego napięcia w dwóch miejscach przecinających rzekę. Ponieważ rzeka i dolina robiły zakole w kształcie U, dwie pozornie linie były różnymi odcinkami tej samej magistrali. Następnie należało na oko określić odległość do widocznego na brzegu kościoła oraz odpowiedzieć, ile ryb stoi w potoku (znaczonym na mapie), a uchodzącym do Izary. (Pod wodą były ukryte blaszane rybki).

Zadanie 3 obejmowało odpowiedź na pytania ile przeszł miłości, który się mijają, kiedy był zbudowany, jakie przepływy co do ruchu (tablica!) obowiązują na nim i jaka jest jego sytuacja. (szkie, — wskazujący odległość od najbliższej miejscowości, bieg dróg, położenie budynków dookoła wapiennika który z mapą należy odnaleźć).

Zadanie 4, którego wykonanie było bezwzględnie obowiązkowe polegało na przechyciu, wpław Izary, biegu pieszego ok. 500 m. wzdłuż kanału i brzegu. (Kajaki przez ten czas były podholowane). W nakazym punkcie spotkania należało na oko ocenić szerokość rzeki pod mostem, wysokość mostu w świetle, i odczytać wodowskaz.

Zadanie 5. Przy ujęciu dopływu przeczytać tablice informacyjne, po otrzymaniu od posterunku kontrolnego rozkazu, zawrócić pod prąd wjechać w dopływ i okrążyć hoję, poczem jechać dalej.

Zadanie 6. Określić położenie jazu i mostu (kilometrów na oko), holować wskazany odcinek pod prąd, wyszukać oznaczony na mapie wąski przejazd ramieniem, przebyć go w nakazany sposób (zostawiając rały kamienne po lewej).

Na jarze okazać dowody osobiste i legitymację. Resztę drogi ok. 6 km. przebyć jaknajszybciej na metę

Zawody punktowane jak następuje:

Za rozwiązanie poprawne wszystkich zadań 126 minut. Np. za wywrótkę eskimoeską 20 pkt, za szkie terenowy od 10—0 pkt, za objazd boi bramek 6—0 pkt, za oceny i odczyty z łodzi 3—0 pkt, i t. d.

Sumę uzyskanych punktów w minutach odejmowano od uzyskanego czasu.

Na Schwalmie zawody były mniej skomplikowane i punktowane inaczej, a mianowicie. Startowały patrolo po 3 zawodników na jedynkach. Patrol stanowił zespół rozwiązujący zadania wspólnie i wzajemnie sobie pomagający.

Zadanie 1 polegało na zawiezieniu meldunku do podanego miejsca (młyn) tam należało z łodzi wykonać rzuty meczowymi do celu każdy zespół 8 rzuty. Następnie należało w/g szkie odnaleźć ukryty na brzegu rozkaz.

Następne zadania polegały na odnalezieniu nakazanego mostu, ocenieniu odległości kościoła i kurnia, oraz na strzelaniu patroli do celu (z wiśtrówek), przyzem strzały oddać należało siedząc w kajaku.

Punktacja zawodów wyglądała również inaczej.

Za najlepszy czas dnia przyznawano 75 pkt. za każdą minutę opóźnienia odejmowano 1 pkt.

Zadania punktowane jak następuje: doręczenie mel-dunku 10 pkt. trafny rzut maczuga 5 pkt. znalezienie roz-kazu i nakazanych obiektów 12 pkt. ocenę odległości punk-towane w ten sposób, że za każde 50 metrów różnicy między odległością rzeczywistą, a ocenioną odejmowano 1 pkt. od ryczałtu 10 pkt. W strzelaniu ilość punktów tarczy sta-nowiła ilość punktów wieloboju.

Trasy obu biegów stanowiły „cross” wodny, należało przenosić łódź przez zastawki łamy, prócz tego prawidłowo pokonywać przeszkody „dzikiej” rzeki.

Jak widzimy ślad biegi patrolowe są bardzo interesu-jące, choć w doborze tematów zadań widać raczej nastawie-nie wojskowe, niż turystyczne.

Nasi kajakowcy, a w szczególności harcerze, strzelcy i organizacja P. W. winny wprowadzić w program sportowy także i biegi patrolowe. Oczywiście niema potrzeby wzorować się ściśle na zagranicy, można wprowadzić dużo no-wych pomysłów.

W zawodach tego typu wiele zależy od organizatorów. Zadania muszą harmonizować z terenem, — i stanowią dla zawodników do ostatniej chwili tajemnicę. Tego wymaga „fair play”.
A. Heinrich.

Zawody pływackie XI Olimpiady

Wyniki techniczne (dokończenie).

PANOWIE:

100 m. nawznak Przedbiegi.

1. serja: 1. Kiefer, USA, 1:06,9 rek. olimp. — 2. Kiyokawa, Jap. 1:07,2. — 3. Schwarz, Niemcy 1:11,0. — 4. Gom-has, Węgry, 1:12,2. — 5. Middleton, Anglia 1:15,0.

2. serja: 1. Drysdale, USA, 1:09,0. — 2. Schlauch, Niem-cy, 1:10,1. — 3. Wilfan, Jugosł. 1:11,7. — 4. Scheffer, Hol. 1:13,6. — 5. Lengyel, Węgry, 1:15,2. — 6. Baurne, Kanada, 1:17,2. — 7. Filho, Braz., 1:21,0.

3. serja: 1. Kojima, Jap. 1:09,7. — 2. Van der Weghe, USA, 1:10,6. — 3. Christiansen, Filip., 1:11,5. — 4. Simon, Niemcy, 1:11,7. — 5. Erdelyi, Węgry, 1:14,7. — 6. Neumann, Luxemb., 1:18,8.

4. serja: 1. Besford, Angl., 1:12,0. — 2. Kerr, Kan. 1:12,9. — 3. Borg, Szwec. 1:15,2. — 4. Roosalid, Eston. 1:21,1. — 5. Malides, Grecja, 1:21,5.

5. serja: 1. Yoshida, Jap. 1:10,0. — 2. Oliver, Australia, 1:10,2. — 3. Metman, Hol., 1:13,7. — 4. Novo Caballeros, Brazyl., 1:17,0. — 5. Baeth, Danja, 1:17,3. — 6. Casa-Sem-pere Chile, 1:21,0.

Jak widać, poziom zawodników czołowych był niesły-chanie wysoki, ale nie brak też było wyników na poziomie Karliczka, a nawet Jastrzębskiego.

Półfinały.

1. półfinał: 1. Kiefer, 1:06,8, rekord olimp., 2. Van der Weghe, 1:08,6. — 3. Oliver, 1:09,4. — 4. Kiefer, 1:08,5. — Odpadają: 5. Christiansen, 1:11,1. — 6. Simon, 1:11,3. — 7. Schwartz, 1:11,8. — 8. Borg, 1:16,3.

2. półfinał: 1. Drysdale, 1:08,6. — 2. Kiyokawa, 1:09,7. — 3. Kojima, 1:09,9. — Odpadają: 4. Schlauch, 1:10,8. — 5. Kerr, 1:11,2. — 6. Wilfan, 1:13,3. — 7. Besford, 1:13,9. — 8. Metman, 1:17,7.

Do finału zatem nie wchodzi ani jeden Europejczyk, a mistrz Europy Besford znajduje się na 7 miejscu w pół-finałach!

Finał:

1. Mistrz olimpijski Adolph Kiefer, USA, 1:05,9 (!) — rekord olimpijski, — 2. Albert Van der Weghe, 1:07,7. — 3. Kiyokawa, 1:08,4. — 4. Taylor Drysdale, 1:09,4. — 5. Yoshida, 1:09,7. — 6. Kojima, 1:10,4. — 7. Oliver, 1:10,7.

200 m. st. klasycznym Przedbiegi.

1. serja: 1. Hamuro, Jap. 2:42,5, rekord olimpijski, — 2. Sietas, Niemcy, 2:44,6, również lepiej od rekordu. — 3. Kaye, USA, 2:48,5. — 4. Adjaludin, Filip. 2:50,2. — 5. Barbosa, Brazyl. 3:00,6.

2. serja: 1. Ito, Jap., 2:45,8. — 2. Balke, Niemcy, 2:46,4. 3. Kasley, USA, 2:54,4. — 4. Skou, Dan. 2:57,6. — 5. Belvin, Bermudy, 3:09,8. — 6. Puddy, Kanada, 3:10,2.

3. serja: 1. Higgins, USA, 2:48,8. — 2. Alpd, Filip. 2:52,6. — 3. Jensen, Dan. 2:55,7. — 4. Santos, Brazyl. 2:56,8. — 5. Mohamed, Egipt, 2:58,9. — 6. Berroeta, Chile, zdyskwalifikowany.

4. serja: 1. Spence, Bermudy, 2:52,0. — 2. Clawson, Kan. 2:54,7. — 3. Erbert, Czechosł. 2:55,7. — 4. Reed, Chile. 5. serja: 1. Koike, Jap. 2:43,8. — 2. Ildefonso, Filip. 2:47,4. — 3. Heina, Niem. 2:48,5. — 4. Malström, Dan. 2:56,5.

Półfinały:

1. półfinał: 1. Koike, 2:44,5. — 2. Balke, 2:45,4. — 3. Ito, 2:45,5. — Odpadają: 4. Kaye, 2:49,2. — 5. Adjaludin, 2:54,0. — 6. Alpd, 2:56,0. — 7. Jensen. — 8. Clawsey.

2. półfinał: 1. Hamuro, 2:43,4. — 2. Higgins, 2:44,0. — 3. Sietas, 2:44,8. — 4. Ildefonso, 2:46,6. — Odpadają: 5. Heina, 2:47,3. — 6. Spence, 2:51,6. — 7. Kasley, 2:53,4. — 8. Erbert, 2:53,5.

Finał:

1. Mistrz olimpijski Tetsuo Hamuro, Japonja, 2:42,5 — rekord olimpijski. — 2. Sietas, 2:42,9. — 3. Koike, 2:44,2. — 4. Higgins, 2:45,2. — 5. Ito, 2:47,6. — 6. Balke 2:47,8. — 7. Ildefonso, 2:51,1.

PANIE:

100 m. st. dowolnym Przedbiegi.

1. serja: 1. Mastenbroek, Hol. 1:06,4, rekord olimpijski — 2. Arendt, Niem. 1:07,3. — 3. Rawls, USA, 1:08,5. — 4. Dewar, Kan. — 1:09,2. — 5. Arndt, Dan. 1:10,1. — 6. Hinton, Ang. 1:13,0. — 7. Takemura, Jap. 1:14,6. — 8. Vernacio, Brazyl. 1:15,1.

2. serja: 1. den Ouden, Hol. 1:08,1. — 2. de Lacy, Australia, 1:08,5. — 3. Mac Kean, USA, 1:09,3. — 4. Acs, Węgry, 1:12,7. — 5. Pirie-Milton, Kan. 1:12,8. — 6. Furuta, Jap. 1:14,6.

3. serja: 1. Campbell, Argentyna, 1:06,8 (!). — 2. Wagner, Hol. 1:08,9. — 3. Azevedo Cutinho, Brazyl. 1:09,4. — 4. Svendsen, Dan. 1:10,3. — 5. Schmitz, Niem. 1:10,9. — 6. Grant, Ang. 1:12,1. — 7. Harsanyi, Węgry 1:11,5.

4. serja: 1. Hveger, Dan. 1:09,6. — 2. Kojima, Jap. 1:11,0. 3. Wadham, Ang. 1:11,5. — Schrameckova, Czechosł. 1:11,8. — 5. Mac Kay, Australia, 1:13,8. — 6. Morales, Brazyl. 1:16,2. — 7. Yeung, Chiny, 1:22,2. (!).

5. serja: 1. Lapp, USA, 1:09,0. — 2. Lenkel, Węgry, 1:09,9. — 3. Stone, Kanada, 1:10,0. — 4. Lohmar Niemcy, 1:10,3. — 5. R. Blondeau, Francja, 1:10,9.

Półfinały:

1. półfinał: 1. Mastenbroek, 1:06,4 — rekord olimpijski, — 2. Arendt, 1:07,2. — 3. Rawls, 1:08,5. — 4. Wagner, 1:08,6. Odpadają: — 5. Azevedo Cutinho, 1:09,6. — 6. Dewara 1:09,6. — 7. Kojima, 1:11,1. — 8. Lenkel, 1:12,1.

2. półfinał: 1. Campbell, 1:06,8. — 2. den Ouden, 1:06,7. — 3. Mac Kean, 1:08,9. — Odpadają: 4. Lapp, 1:09,6. — 5. de Lacy, 1:10,0. — 6. Wadham, 1:12,0. — 7. Stone, 1:12,8. — 8. Hveger, 1:14,0.

Finał:

1. Mistrz olimpijski Hendrika Wilhelmina Mastenbroek, Holand., 1:05,9 (!), rekord olimpijski. — 2. Jeanette Morven Campbell, 1:06,4. — 3. Gisella Arendt, 1:06,6 (!). — 4. Willie den Ouden, 1:07,6. — 5. Wagner, 1:08,1. — 6. Mac Kean, 1:08,4. — 7. Rawls, 1:08,7.

Konkurencja ta stała bezsprzecznie na najwyższym poziomie w całym turnieju pływackim, bowiem nie było tu zupełnie zawodniczek słabych i już w pierwszym przedbiegu odpadały zawodniczki najwyższej światowej klasy. Triumf Holandji, zajmującej 1, 4 i 5 miejsce jest niebywały. Rewelacja była wspaniała pływaczka Argentyńska Campbell, oczywiście Angielka z pochodzenia.

400 m. styl. dowolny. Przedbiegi:

1. seria: 1. Hveger, Dan. 5:28,0, rekord olimpijski. — 2. Wingard, USA, 5:34,0. — 3. Azevedo Cutinho, Brazyl. 5:35,5. — 4. Marcom, Ang. 6:00,8. — 5. Hersanyi, Węgry, 6:14,7.

2. seria: 1. Wagner, Hol. 5:57,5. — 2. Sothy, Węgry, 6:14,8. Pływały tylko dwie zawodniczki. A więc i na Olimpiadzie trafia się gromiśne wycofanie. Nie tylko u nas!

3. seria: 1. Frederiksen, Dan. 5:39,5. — 2. Timmermans, Hol. 5:42,5. — 3. Fleuret, Franc. 5:46,8. — 4. Morioka, Jap. 5:51,0. — 5. de Lacy, Australia, 5:51,9.

4. seria: 1. Carlsen, Dan. 5:57,1. — 2. Jeffery, Ang., 6:12,7. — 3. Petty, USA, 6:16,6. Startowały tylko 3 zawodniczki.

5. seria: 1. Mastenbrook, Hol. 5:38,6. — 2. Schrameckova, Czechosłow., 5:47,5. — 3. Kojima, Jap., 5:50,0. — 4. Biro, Węgry, 6:14,3. — 5. Venacio, Brazyl. 6:23,0.

Półfinały:

1. półfinał: 1. Mastenbrook, 5:40,3. — 2. Wingard 5:42,2. — 3. Frederiksen, 5:42,5. — 4. Wagner, 5:45,9. — Odpadają: 5. Schrameckova, 5:46,0. — 6. Morioka, 5:49,1. — 7. Sothy, 6:11,2.

2. półfinał: 1. Hveger, 5:33,7. — 2. Azevedo Cutinho, 5:42,3. — 3. Kojima, 5:43,5. — 4. Tetty, 5:45,9. Odpadają: 5. Fleuret, 5:46,1. — 6. Timmermans, 5:49,1. — 7. Carlsen, 5:55,0. — 8. Jeffery, 6:07,2. Tak się zdarzyło, że obie zawodniczki w półfinałach miały identyczny czas, wobec czego do finału weszło wyjątkowo osiem zawodniczek.

Final:

1. Mistrz olimpijski Hendrika Wilhelmina Mastenbrook, Hol., 5:26,4, rekord olimp. — 2. Ragnhild Hveger, 5:27,5.

3. Wingard, c. n. — 4. Petty, 5:32,2. 5. Azevedo Cutinho, 5:35,2. — 6. Kojima, 5:43,1. — 7. Frederiksen 5:45,0. — 8. Wagner, 5:46,0. Do 300 m. prowadziła młodzianka rekordzistka świata Hveger, mając międzyzasy: 1:14,5 na setkę, 2:40,2 na 200 m. i 4:05,0 na 300 m. Mastenbrook wysunęła się na czoło dopiero na samym finiszu. Wingard do 300 m. trzymała się równo z Mastenbrook.

100 m. nawznak. Przedbiegi:

1. seria: 1. Senff, Holandia, 1:16,6, rekord olimpijski. — 2. Brunstroem, Dan. 1:20,4. — 3. Frampton, Ang. 1:20,9. — 3. Stolle, Niemcy, 1:23,1. — 4. Mac Kay, Australia, 1:24,6. — 5. Györfy, Węgry, 1:25,8. — 6. Oxenbury, Kanada, 1:28,9. — 7. Lenk, Brazyl. 1:32,0. Na niektórych stopperach zanotowano czas „pierwszej ręki” Senff 1:16,1, a więc lepiej nawzel od rekordu światowego Eleonory Holm.

2. seria: 1. Bridges, USA, 1:19,2. — 2. Kerkemster, Hol., 1:21,2. — 3. Harding, Ang., 1:22,1. — 4. Norton, Australia, 1:22,3. — 5. Rupke, Niemcy, 1:23,7. — 6. T. Blondeau, Franc., 1:23,8. — 7. Wagner, Austrja, 1:28,4.

3. seria: 1. Mortridge, USA, 1:21,0. — 2. Mastenbrook, 1:22,0. — 3. Hancock, Ang., 1:23,6. — 4. Nielsen, Dan., 1:25,3. — 5. Mac Conkey, Kan. 1:25,3. — 6. Yeung, Chiny 1:36,4.

Poza Chiną Yeung, która zarówno w crawlu, jak i w pływaniu nawznak ma czasy dokładnie równe z Morawską, wszystkie zawodniczki reprezentują wyjątkowo wysoką i wyróżniającą klasę.

Półfinały:

1. półfinał: 1. Senff, 1:17,1. — 2. Mortridge, 1:19,1. —

3. Brunström, 1:19,7. — 4. Harding, 1:19,8. Odpadają: 5. Stolle, 1:21,7. — 6. Norton, 1:21,9. —

2. półfinał: 1. Mastenbrook, 1:19,1. — 2. Frampton, 1:19,6. — 3. Bridges, 1:20,4. — Odpadają: 4. Kerkemster, 1:21,3. — 5. Hancock, 1:21,6. — 6. Nielsen, 1:22,0.

Final:

1. Mistrz olimpijski Dina Wilhelmina Senff, Hol. 1:18,9. — 2. Mastenbrook, 1:19,2. — 3. Bridges, 1:19,4. — 4. Mortridge, 1:19,6. — 5. Brunström, 1:20,4. — 6. Frampton, 1:20,6. — 7. Harding, 1:21,5. — Fenomenalna Senff nie dotknęła ściany przy nawrocie, ale znalazła dość przytomności umysłu, by zawrócić się, dotknąć brzozy i mimo to udało jej się zwyciężyć. Strata na nawrocie obliczyć można na ok. 2 sekund!

200 m. st. klasycznym. Przedbiegi.

1. seria: 1. Sorensen, Danja, 3:06,7. — 2. Isberg, Szw., 3:08,7. — 3. Waalberg, Hol., 3:10,4. — 4. Hölzner, Niem., 3:11,0. — 5. Schiller, USA, 3:17,4. — 6. Kingston, Ang., 3:21,7. — 7. Langdom, Kan. 3:24,3. — Dwunastoletnia Duncka wygrywa dopiero finiszem. Do 150 metrów prowadzi Hölzner.

2. seria: 1. Genenger, Niem., 3:03,0, rekord olimpijski. — 2. Kastein, Hol. 3:07,8. — 3. Tsuboi, Jap. 3:15,0. — 4. Lappalainen, Fin. 3:19,7. — 5. Govednik, USA, 3:25,3.

3. seria: 1. Meahata, Jap. 3:01,9 (!), rekord olimpijski, 2. Christensen, Dan. 3:12,0. — Gomm, Ang. 3:15,1. — 4. Cummings, USA, 3:21,9. — 5. Bouhelova-Würflová, Czechosł. 3:25,8. — 6. Wyss, Szwajc. 3:31,3.

4. seria: 1. Wollschlager, Niem., 3:08,5. — 2. Storey, Ang. 3:10,8. — 3. Lenk, Brazylja, 3:17,2. — 4. Nielsen, Dan. 3:21,3. — 5. Stromberg, Hol. — 3:22,5.

Jak widać, poziom niesłychanie wysoki, ale uderza znaczna rozpiętość wyników. Sensacja jest wycielminowanie jednej Holenderki i wszystkich trzech Amerekanki, i to na ostatnich miejscach. Brazyljka Lenk jest jedyną zawodniczką w Igrzyskach, która do 150 m. stosowała styl motylkowy.

Półfinały:

1. półfinał: 1. Meahata, 3:03,1. — 2. Sorensen, 3:06,0. — 3. Hölzner, 3:08,8. — 4. Waalberg, 3:09,7. — Odpadają: 5. Wollschlager, 3:10,3. — 6. Gomm, 3:15,8. — 7. Lenk, 3:17,7.

2. półfinał: 1. Genenger, 3:02,8 (!). — 2. Kastein, 3:09,2. — 3. Storey, Odpadają: 4. Isberg, 3:11,4. — 5. Christensen, 3:14,1. — 6. Tsuboi, 3:18,4. — 7. Lappalainen, 3:22,5.

Final:

1. Mistrz olimpijski Hidco Meahata, Japonia, 3:03,6. — 2. Genenger, 3:04,2. — 3. Sorensen, 3:08,0. — 4. ex aequo: Hölzner i Waalberg po 3:09,5. — 5. Storey, 3:09,7. — 7. Kastein, 3:12,8.

W konkurencji tej odbyła się huczna najgorętsza walka między Niemką i Japonką, przy rekordzie napędzania wodni. Sorensen jest benjaminkiem Igrzysk — jedyny dwunastoletnik nagrodzony medalem olimpijskim.

Sztajeta 4x100 m. st. dowolnym pań. Przedbiegi:

1. seria: 1. USA. (Ryan, Lapp, Freeman, Mac Keun) 4:47,1. — 2. Anglia (Grant, Jeffery, Hughes, Wadham) 4:47,2. — 3. Kanada (Mc Conkey, Pirie-Milton, Stone, Dewar) 4:49,7. — 4. Węgry (Acs, Biro, Harsanyi, Lenkei) 4:50,6. Odpada: Austrja (Wagner, Mally, Hülzinger, v. Kropiwnicki) 5:16,6.

2. seria: 1. Holandia (Selbach, Wagner, den Ouden, Mastenbrook), 4:38,1, bez wysiłku drużyna ta uzyskała wynik o 0,1 gorszy od rekordu olimp. — 2. Niemcy (Halbsguth, Lohmar, Schmitz, Pollack, a więc skład osłabiony),

4:40,5. — 3. Danja (Hveger, Brunström, Svendsen, Arndt), 4:46,2. — Odpadają: 4. Japonja (Kojima, Morioka, Furuta, Takemura), 4:58,1.

Final:

1. Mistrz olimpijski: Holandia (Selbach, Wagner, den Ouden, Mastenbroek) — 4:36,0. — rekord olimpijski i rekord światowy. — 2. Niemcy (Halbsguth, Lohmar, Schmitz, Arndt), 4:36,8, również poniżej rekordu. — 3. USA, (Freeman, Lapp, Haws, Mac Kean) 4:40,2. — 4. Węgry (Acs, Biro, Harsanyi, Lenkei) 4:48,0. — 5. Kanada 4:48,2. — 6. Anglja, 4:51,0. — 7. Danja. Po raz pierwszy w dziejach Igrzysk Amerykański nie wygrały sztafety pań!

Olimpijski turniej water-polo.

Turniej rozegrany został systemem grupowym, przy czem w każdej grupie kolejność ustalona została na punkty, po grze każdego z każdym. Zwycięzcy grup wchodziłi do grup półfinałowych, stąd zaś zwycięzcy do grupy finałowej, reszta zaś walczyła o miejsca 5 i 6. O ile w grupie następnej spotykały się te same drużyny, które walczyły już w poprzedniej — meczu nie ponawiano, a zaliczano wynik dawniejszy.

Grupa eliminacyjna:

1. grupa:

Belgia—Urugwaj 1:0. — Belgja—Holandia 1:1. —USA—Urugwaj 2:1. — Holandia—Urugwaj 1:1. — Holandia—USA 3:2. — Belgja — USA 4:3.

Kolejność: Belgja, Holandia, odpadają USA, Urugwaj.

2. grupa:

Węgry—Jugosławja, 4:1. — Węgry—Malta 12:0, Węgry—Anglja 10:1. — Anglja—Jugosławja 4:3. — Anglja—Malta 8:2. — Jugosławja—Malta 7:0.

Kolejność: Węgry, Anglja, odpadają: Jugosławja, Malta.

3. grupa:

Niemcy—Francia 8:1. — Niemcy—Czechosłowacja 6:1. — Francia—Japonja 8:0. — Czechosłowacja—Japonja 4:3. — Francia—Czechosłowacja 3:2. — Niemcy—Japonja 13:1.

Kolejność: Niemcy, Francia, odpadają: Czechosłowacja, Japonja.

4. grupa:

Austrja—Szwecja 2:1. — Austrja—Szwajcaria 9:0. — Szwecja—Islandja 11:0. — Szwajcaria—Islandja 7:1. — Austrja—Islandja 6:0. — Szwecja—Szwajcaria 6:0.

Kolejność: Austrja, Szwecja, odpadają: Szwajcaria, Islandja.

Grupa półfinałowa 1-sza.

Węgry—Belgia 3:0. — Węgry—Holandia 8:0. — Węgry—Anglja 10:1. (wyn. poprz.). — Anglja—Belgia 6:1. — Belgja—Holandia 1:1. (wynik pop.). — Holandia—Anglja 4:4.

Kolejność: Węgry, Belgja, odpadają: Holandia, Anglja.

Grupa półfinałowa II-ga.

Niemcy—Francia 8:1 (wyn. pop.). — Niemcy—Austrja 3:1. — Niemcy—Szwecja 4:1. — Francia—Austrja 4:2. — Francia—Szwecja 2:1. — Austrja—Szwecja 2:1.

Kolejność: Niemcy, Francia, odpadają: Austrja, Szwecja.

Grupa finałowa:

Węgry—Belgia 3:0 (wyn. poprz.). — Węgry—Niemcy 2:2. — Węgry—Francia 5:0. — Belgja—Francia 3:1. — Niemcy—Francia 8:1 (wyn. poprz.). — Niemcy—Belgia 4:1.

Kolejność 1. Mistrz olimpijski — Węgry (Bramka: Brody, Kutassy, obrońca: Sarkany, Hommonai, Hazai, pomoc: Halassy, napad: Bozsi, Brandy, Molnar, Tarics, Nemeth), punktów 5, stosunek bramek 10:2. — 2. Niemcy, punktów 5, stosunek bramek 14:4. — 3. Belgja, 2 punkty. — 4. Francia, 0 punktów.

Wobec remisu głównych faworytów turnieju Węgier i

Niemiec i równej, w konsekwencji liczby punktów, zwycięzcom miało stosunek bramek Węgry dla zwycięstwa musieli w ostatnim meczu z Francia uzyskać *co najmniej* 5:0 i tyle właśnie uzyskali!

Grupa półfinałowa:

Holandja—Anglja 4:4 (wyn. poprz.). — Holandia—Austrja 5:4. — Holandia—Szwecja 4:3. — Austrja—Anglja 3:3. — Austrja—Szwecja 2:1 (wynik pop.). — Szwecja—Anglja 4:2.

Kolejność: Holandia, Austrja, Szwecja, Anglja: W ten sposób dalsze miejsca w turnieju olimpijskim zajęli: Holandia — V-te, Austrja — VI-te, Szwecja — VII-me i Anglja — VIII-me.

Skoki z trampoliny panów

Skoki odbywały się w ciągu dwu dni. Pierwszego odbywały się skoki wyznaczone, drugiego — dowolne. Wyniki: 1. Mistrz Olimpijski Richard Degener, USA, 163,57 p. — 2. Marshal Wayne, USA, 159,56. — 3. Greene, USA, 146,29 p. 4. Shibahara, Jap. 144,02. — 5. Weiss, Niemcy, 141,24. 6. Esser, Niem., 137,99. — 7. Mahraun, Niem., 134,61. — 8. Koyanagi, Jap., 133,67. — 9. Leikert, Czechosł., 131,91. — 10. Ziberl, Jugosławja, 125,26. — 11. Ismail, Egipt, 121,67. — 12. Heinkels, Franc., — 117,72. — 13. Niemilainen Fin., 116,80. — 12. Masters, Australja, — 115,72. — 15. Nesvadh, Czechosł., 111,44. — 16. Haasman, Hol., 111,44. — 17. Stelner, Austr., 109,54. — 18. Hidvegi, Węgry, 107,49. — 19. Ahmed, Egipt, 105,02. — 21. Boeni, Szwajc., 95,84. — 22. Hodi, Węgry, 85,42. — 23. Happle, Szwajc., 80,24.

Skoki wieżowe panów

1. Mistrz Olimpijski Marshal Wayne, USA, 113,58. — 2. Root, USA, 110,60. 3. Stork, Niem., 110,31. — Weiss, Niem., 110,15. — 5. Kurtz, USA, 108,61. — 6. Shibahara, Jap., 105,60. — 7. Viehan, Niemcy, 105,00. — 8. Koyanagi, Jap., 95,54. — 9. Tomalin, Ang., 94,14. — 10. Di Biasi, Italia, 90,66. — 11. Hudi, Węg., 89,25. — 12. Raouf Egipt, 88,78. — 13. Ibrahim Kali, Egipt, 88,08. — 14. Niemilaine, Fin., 87,60. — 15. Masters, Australja, 86,95. — 16. Leikert, Czechosł., 86,72. — 17. Marianetti, Italia, 82,78. — 18. Hidvegi, Węg., 80,14. — 19. Kael, Czech., 80,04. — 20. Ziberl, Jugosł., 78,28. — 21. Malberg, Norw., 77,76. — 22. Ferraris, Italia, 77,60. — 23. Oelander, Szwecja, 76,84. — 24. Flores, Meksyk, 72,28. — 26. Athans, Kanada, 70,06. — 28. Nesvadh, Czech., 60,02.

Skoki z wieży pań

Zwyciężyła na trzeciej z rzędu Olimpiadzie 21-letnia Doroty Hill. Jest to sukces bez precedensu. Wynik:

1. Mistrz olimpijski Dorothy Ponton - Hill, USA, 33,93. — 2. Dunn, USA, 33,63. — 3. Kohler, Niemcy, 33,43. — 4. Osawa, Jap., 32,53. — 5. Gillesen, USA, 30,47. — 6. Kono, Jap., 30,24. — 7. Gilbert Ang., 30,16. — 7. Ehscheidt, Niem., 29,90. — 9. Sjöquist, Szwecja, 29,67. — 10. Nirling, Szwec., 29,20. — 11. Kapp, Niem., 28,66. — 12. Nordboe-Kragh, Norw., 28,62. — 13. Helsing, Norw., 28,36. — 14. Osawa, Jap., 28,10. — 15. Greengard, Dun., 27,54. — 16. Rampel, Austrja, 27,16. — 17. Andersen, Dan., 27,08. — 18. Moulton, Ang., 26,62. — 19. Adams, Kanada, 26,52. — 20. Poirier, Franc., 25,56. — 21. Staudinger, Austrja, 25,05. — 22. Boughner, Kan., 24,30.

Skoki z trampoliny pań

1. Mistrz Olimpijski Gestring, USA, 89,27. — 2. Rawls, USA, 88,35. — 3. Ponyton-Hill, USA, 82,36. — 4. Daumerlang, Niem., 78,27. — 5. Jensch-Jordan, Niem., 77,98. — 6. Orawa, Jap., 73,94. — 7. Heinze, Niem., 71,49. — 8. Kono, Jap., 70,27. — 9. Slade Ang., 69,95. — 10. Adams, Kan., 67,44. — 11. Nordboe-Kragh, Norw., 65,94. — 12. Staudinger, Austrja, 65,76. — 13. Larsen, Ang., 64,00. — 14. Villiger, Szwajc., 62,38. — 15. Boughner, Kan., 60,04. — 16. Poirier, Francia, 58,86 p.

Kronika Wioślarska

Regaty wioślarskie młodzieży szkolnej w Wilnie

W Wilnie odbyły się regaty wioślarskie kajakowe o mistrzostwo młodzieży szkolnej okręgu wileńskiego. Regaty cieszyły się ogólnym powodzeniem. Przedbiegi trwały dwa dni, trzeciego zaś odbyły się biegi finałowe. Biegi te były rozegrane na dystansie 1000 i 800 m. W regatach brały udział osady chłopców i dziewcząt. Na brzegu Wilji około przystani szkolnej zgromadziło się około 2.000 widzów. Przybył również nowomianowany kurator okręgu szkolnego Godecki. Organizacja nie pozostawiała nic do życzenia. Przewodził regaty prof. Niewiadomski.

Poziom poszczególnych biegów był wyższy niż w ub. roku. Z rozmowy z p. kuratorem można było wywnioskować, że położy on większy nacisk na sport wioślarski wśród młodzieży szkolnej, a nie będzie popierał sportu kajakowego, co ma ogromne znaczenie dla rozwoju sportu wioślarskiego na Kresach.

W biegu czwórki półwycięgowych zwyciężyła osada państwowej szkoły technicznej w składzie: Jarmulowicz, Grabowski, Trojanowski, Dubanowicz, sternik Adamowicz. 2) Państwowe gimnazjum mechaniczne.

W biegu dwójek półwycięgowych ze sternikiem: 1) Państw. szkoła techn. w składzie: Dunowski, Tkurcab, sternik Tichor. 2) Osada tej samej szkoły.

W biegu czwórki ze sternikiem (dziewczęta): 1) Ogudinusowa, Krzezińska, Czernicka, Seydelówna.

W biegu kajaków (chłopcy): 1) Białobłocki, Pawłowski (gimn. Ad. Mickiewicza), 2) Krepki i Nencki (gim. Ad. Mickiewicza).

Tegoroczne regaty wioślarskie młodzieży szkolnej wykazały ogromny zapal młodzieży. Sądzić należy, że w przyszłym roku regaty te będą zorganizowane na wiosnę, a potem dopiero mistrzostwa odbędą się w jesieni. Jednocześnie organizowanie regat dla młodzieży szkolnej absolutnie nie wystarcza.

Wielki sukces polskiego wioślarza w Paryżu.

J. Kepel mistrzem Sekwany

W niedzielę 13 września rozegrany został na Sekwanie pomiędzy Courbevoie a Asnieres klasyczny wyścig wioślarski jedynek, który przyniósł piękny sukces zawodnikowi polskiemu J. Kepelowi. Zajął on w tym wyścigu pierwsze miejsce, zdobywając zaszczytny tytuł mistrza Sekwany.

Sukces Polaka jest tem większy, jeżeli się zważy, że wyścig o mistrzostwo Sekwany posiada za sobą bogatą tradycję, gdyż rozgrywane go już 68 razy.

Faworytem był wioślarz niemiecki Willi Füh, który prowadził też do 3/4 biegu. Z powodu przestercowania się Füh stracił parę cennych sekund, skorzystał z tego Kepel i objął prowadzenie, nie oddając go już do końca.

Füh przybył na drugim miejscu, trzeci był Francuz René Boisel.

Jak się popiera sport wioślarski

Charakterystyczny wypadek opowiada się w kołach wioślarskich o specyficznym ~~charakterze~~ rozmaitych „matadorów” w stosunku do wioślarzy olimpijskich.

Oto jak mówią, a podobno nie jest to anegdota: jeden z naszych wioślarzy, olimpijczyk, pracujący w pewnej kasie oszczędności miał przed wyjazdem do Berlina kłopoty z urlopem. Nie chciano go zwolnić. Po przyjeździe z olimpiady przełożony przywitał go słowami: „Nareszcie pan przegrał. Nie weźmie już pan udziału w następnym Olimpiadzie. Będę miał spokój z ciągłymi urloпами sportowcami”.

Komentarze wydają się zbyteczne.

Kepel w Rydze i gdzieś indziej

Sezon wioślarski ma się ku końcowi. Wioślarze przeuwają swoje niepowodzenia olimpijskie, które niewątpliwie wpłynęły osłabiająco na tempo prac jesiennych. Zanolować trzeba nieudatny start Kepła w Rydze w dniu 30 sierpnia. Kepel w przedbiegu został pokonany przez mistrza Estonii Koiko, tego samego, którego Verey zdystansował w Berlinie w przedbiegu. Kepel zakwalifikował się wprawdzie jako drugi do finału, ale do niego nie stanął, będąc niedysponowanym.

Jak doniosła prasa, Kepel przeniósł się do AZS Warszawy z AZS Wilno. Jak dotychczas jednak, władze związku nie nie wiedzą formalnie o tej zmianie barw, a w Związku wioślarskim obowiązuja przecież także pewne przepisy o zmianie barw klubowych, które w tym wypadku znajdują pełne zastosowanie.

Regaty propagandowe w Grodnie dn. 23.VIII. 1936 r.

W dn. 23.VIII. b. r. odbyły się w Grodnie Regaty propagandowe, które nieścisłe nie były propagandowe. Poimion licznym zaproszeń jakie rozeszano do wszystkich niemal klubów, nie przyjechała dosłownie ani jedna osada pozamiejscowa, co zmusiło organizatorów do rozegrania biegów w konkurencji klubowej. Zalegamy sobie sprawę, że wyjazd do Grodna osad z Wielkopolski, Pomorza czy też Krakowa już choćby ze względu na wysokie koszty nie może w obecnych warunkach dojść do skutku, ale osadom z Wilna, które liczy cztery kluby i ewentualnie z Warszawy, napewno nie sprawiłoby to zbyt wielkich trudności, gdyby był zapal i ochota do zmierzenia swych sił.

Jeszcze większy zawód spotkał organizatorów regat, którzy spotkali się z niezastępowalną obojętnością sąsiadów w stosunku do imprezy, którą bardzo starannie przygotowali.

Z faktu tego trudno nie wywnieść wniosku, że wioślarstwo nasze na kresach zasypia i należałoby wyrazić obawę, by nie zmarło przedwcześnie. Tego rodzaju fakty naprawdę nie powinny mieć miejsca na przyszłość. Program był urozmaicony i zawierał 10 biegów w czem czwórki wszystkich trzech kategorii.

Kronika pływacka

Ostatni start Amerykanów

Oczekiwane z wielkim zainteresowaniem międzynarodowe zawody pływackie z udziałem olimpijczyków amerykańskich i naszych czołowych pływaków w Łodzi odbyły się w dn. 1 września w basenie polskiej Y. M. C. A. przy ul. Traugutta i w rezultacie zaprezentowały sportowej Łodzi fenomenalny styl i technikę amerykańskich pływaków, któ-

rzy dzięki temu odnoszą wielkie sukcesy i większość rekordów właśnie do nich należy.

Po przywitaniu gości i kilku przemówieniach, przystąpiono do właściwych zawodów, rozpoczynając je biegiem na 100 m. stylem dowolnym dla zawodników lokalnych. Bieg ten zwyciężył Hempiński w czasie 1.37,8 przed Hartwigiem 1.38,8 i Dębowskim 1.38,9, wszyscy z Ł. K. S.

Występy amerykańskich pływaków wypadły naogół wspaniale. Choć nie pobiło żadnego dotychczasowego rekordu, jak się ogólnie spodziewano, start ich wypadł imponująco.

100 m. stylem dowolnym startowało trzech Amerykanów i jeden Polak. Po niezwykle żałosnej walce od samego startu pierwsze miejsce zajął Tiek w czasie 50,1 przed Macionisem 1:02,1, Lindegreenem 1:02,2 i Bocheńskim 1:02,8.

Następne konkurencje z udziałem znakomitych gości były następujące:

100 m. stylem grzbiet. pierwsze miejsce Drysdale w czasie 1:08,6 przed Van der-Weghe 1:09,2, Karliczekiem 1:16,4 i Lenerlem 1:19,8.

200 m. st. klas. wygrał Higgins w czasie 2:44,1 przed Heidrichem 2:57,2 i Ginterem (EKS) 3:13,8.

400 m. stylem dowolnym przeciwko gościom wystawiono sztafetę 4X100 m w składzie Norsk, Idzikowski, Elsner i Karpiński. Zwyciężył pewnie prowadząc od samego startu Medica w czasie 4:49,5 przed Flanaganem 5:02,2 i sztafetą polską 5:07,9.

Następnie odbyła się najciekawsza część programu: sztafeta 5X50 m z udziałem dwóch sztafet amerykańskich i jednej polskiej. Tutaj czasy były więcej wyrównane. Pierwsze miejsce w tej konkurencji zdołała sztafeta w składzie: Medica, Higgins, Van-der-Weghe i Lindegreen w czasie 1:49,8 przed drugą sztafetą amerykańską w składzie: Flanagan, Drysdale, Macionis i Fiek w czasie 1:50,5. Trzecią była sztafeta polska w składzie: Elsner, Szrajman, Karliczek i Bocheński, która osiągnęła wcale dobry czas 1:56.

Pozatem w konkurencjach międzynarodowych odbył się ciekawy bieg jednoodosobowy 3X po 550 m. stylem zmiennym, w którym brał udział tylko Amerykanin. Bieg ten wygrał Higgins, który zademonstrował w nim styl motylkowy w czasie 1:51,7 przed Drysdale 1:58.

W konkurencjach lokalnych odbyło się kilka biegów, których wyniki przedstawiają się następująco:

Sztafeta 3X100 stylem zmiennym zwyciężył L. K. S. I w czasie 4:26,3 przed L. K. S. II 4:28,1.

100 m. styl. grzbiet. wygrał Hempelowski 1:37,8 przed Hartwigiem 1:38,8 i Dobowskim 1:38,9.

200 m. stylem dowolnym wygrał Norsk w czasie 2:58,8 przed Idzikowskim 3:08,6 i Szechem.

100 m. stylem klas. pierwsze miejsce zajął Gołębowski 1:34,8 przed Hartwigiem 1:40,2 i Leutchehalerem 1:58.

W konkurencji krajowej odbył się ciekawy bieg na 200 m stylem dowolnym, w którym wzięli udział czelowi pływacy pulsey. Bieg ten wygrał pewnie Szrajman w czasie 2:30,6 przed Karpińskim 2:36,8 i Elsnerem 2:39. Elsner czedł przez cały czas doskonale, jednakże dużo tracił na manewrach.

Na zakończenie zawodów odbyły się skoki, w których popisywali się kolejni Rost i mistrz Polski Złaz. Nadprogram Amerykanie wykonali cały szereg skoków humorystycznych, oraz kilka pokazów leke i pływania w karykaturze, które rozentuzjasmowana publiczność przyjmowała hurą oklasków. Publiczność na zawodach około 2.500. Organizacja b. dobra.

Na marginesie tych zawodów trzeba zaznaczyć, że jednak Łódź nie posiada odpowiedniego pomieszczenia na większą ilość widzów, nie więc dziwnego, że wiele ludzi odejść musiało od kasy, gdyż zabrakło miejsc na widowni.

Międzyszkolne zawody pływackie

W dniach 12 i 13 b. m. odbyły się na pływalni YMCA III-cie międzyszkolne zawody pływackie warszawskich szkół średnich. Ogółem startowało 85 zawodniczek i 209 zawodników z 54 szkół.

W imieniu kuratorjum powitał młodzież wiz. Kraw-

Zawody wzbudziły wielkie zainteresowanie, a widownia była w oba dni szalenie zapelniona.

Wyniki zawodów były następujące:

Konkurencje uczelnicze:

100 m. dow. 1) Lewandowska (gimn. Jakubowskiej) 1:54,4, 2) Kestenberga (II gimn. miejskie) 2:02,5, 3) Sorko (Liceum Francuskie) 2:10.

100 m. nautznak 1) Bortenstein (gimn. Landauowej) 2:02, 2) Kwaśniewska (gimn. Słowackiego) 2:19, 3) Riviere (gimn. Król. Jadwigi) 2:35,8.

100 m. klas. I Chybowska (gimn. Miejskie) 1:48,1, 2) Czuperska (gimn. Łabusiewicz) 1:55, 3) Hajduk (gimn. Taniewskiej) 1:57,2.

Sztafeta 4X50 m. 1) II gimn. Miejskie 3:41,8, 2) gimn. Kr. Jadwigi 3:50,8, 3) gimn. Em. Plater 4:08,4.

Konkurencje dziewcząt:

50 m. klas. I Gordon (gimn. Tymińskiej) 50:2, 2) Grysik (gimn. Popielewskiej) 52.

Skoki: 1) Czewska (gimn. Jakubowskiej) 2) Balcerzakówna (gimn. Jakubowskiej).

Konkurencje uczniów:

100 m. dow. I Gumkowski (gimn. Ronthalera) 1:09,2, 2) Skrzyński (gimn. Przyszłość) 1:14,6, 3) Kuźmiński (gimn. Prusa) 1:21,7.

100 m. nautznak: 1) Turonke (gimn. Hoesslerów) 1:33,8, 2) Dziegielewski (Szk. Zgr. Kupców) 1:34,2, 3) Koszewski (Stow. Dyr.) 1:38.

200 m. klas. I Zantman (Spójnia) 3:26,8, 2) Skiha (gimn. Św. Kazimierza) 3:33,1, 3) Morawski (gimn. Św. Wojciecha) 3:36.

Skoki: 1) Haller (gimn. Mickiewicza) 5:02, 2) Skrymlik (gimn. Przyszłość) 46:7, 3) Porwisiak (gimn. Balorego) 40:7.

Sztafeta 5X50 m.: 1) gimn. B. toreg 9:06,4, 2) gimn. Mickiewicza 3:23, 3) Szk. Spół. Handl. 3:24,6.

Konkurencja chłopców:

50 m. dow. I Piekarniak (gimn. Zamoyckiego) 35:8, 2) Kondracki (gimn. Ronthalera) 37:8.

100 m. klas. I Szemberg (Zgr. Kupców) 1:46, 2) Kwaśniewski (gimn. Balorego) 1:46.

Nowe rekordy pływackie Pomorza

W sztafecie 4X100 stylem dowolnym panów, nowy rekord Pomorza ustanowił Sokół III Hydgoszcz w czasie 5:20. Również na tym samym dyst. stylem klasycznym ten sam zespół ustanowił nowy rekord Pomorza w czasie 6:39,5.

W sztafecie 10X50 stylem dowolnym Sokół III również ustanowił nowy rekord Pomorza w czasie 6:09,2. W sztafecie 5X50 stylem dowolnym pań zwyciężyła drużyna RKS Wodnik 5:16,6.

Echa rajdu motorowego Warszawa - Gdynia
zawodnicy na starcie

W piłce wodnej juniorzy Sokola III pokonali Widniek 4:0, zaś pierwsza drużyna Sokola III pokonała Sokół II 4:0.

Dziesięciolecie Pogoni

Sekcja pływacka Pogoni, mająca wielkie zasługi dla rozwoju tego sportu na terenie Łwowa, obchodziła dn. 12 i 13 września r. b. 10-lecie swego istnienia.

Z okazji tej odbył się trójmecz pływacki przy udziale stołecznego Delfina, Krakowskiej YMCA i drużyny jubilatów oraz czwórnocznik piłki wodnej z udziałem trzech wyżej wymienionych drużyn oraz łwowskiej Hasmonet. Cała impreza rozegrana została na krytej pływalni.

W sobotę przed rozpoczęciem zawodów odbyła się uroczysta uroczystość jubileuszowa. Wszystkie drużyny ustawiły się obok trybuny i zostały powitane przez zarząd Pogoni, poczem nastąpiło składanie gratulacji oraz pamiętkowych upominków sekcji pływackiej Pogoni.

Zawody stały na dobrym poziomie, ale nie przyniosły specjalnie wybitnych wyników.

200 m. styl dowolny 1) Bocheński (D) 2:37,8, 2) Zguda (YMCA) 3:14.

100 m. klasyczny 1) Kot III (P) 1:26,5, 2) Bogdani (YMCA) 1:28,2.

Stafeta 4x100 1) YMCA 11:02,8, 2) Delfin 11:54,1, 3) Pogoda 12:14.

100 m. dowol. 1) Bocheński (D) 1:04,7, 2) Zguda (YMCA) 1:08,9, 3) Buszniewski (YMCA) 1:10,6.

100 m. nautczak 1) Kot II (P) 1:26, Kowalski (YMCA) 1:30,7, 3) Steniewicz (D) 1:35,1.

200 m. klasyczny 1) Kot III (P) 3:12,4, 2) Bogdani (YMCA) 3:14,2.

Stafeta 5x50 styl dowolny YMCA 2:36,8, 2) Pogoda 2:37,5, 3) Delfin 2:38,5.

Stafeta 3x100 styl zmienny 1) Pogoda w składzie Kot I, Kot II, Kot III 4:01, 2) YMCA, 3) Delfin.

Kot I należy wprawdzie klubowo do Krakowskiej YMCA, jednakże za zgodą klubu krakowskiego startował tym razem w barwach Pogoni w towarzystwie swoich młodszych braci.

Mezecz piłki wodnej przyniósł nast. wyniki: Delfin Hasmonet 5:1 (3:0), wszystkie bramki dla Delfina uzyskał Bocheński, dla Hasmonet Schütz, YMCA - Pogoda 4:2 (2:1). Bramki zdobyli dla YMCA Ochalski 3 i Kot I, dla Pogoni Wojnarowicz i Kot II.

Zawody pływackie w Grudziądzu

W Grudziądzu odbył się na Wiśle wyścig pływacki na dystansie 3.500 m. Wyścig ten został zorganizowany przez Towarzystwo Gimnastyczne Sokół.

Startowało 13 zawodników przyczem wszyscy bieg ukończyli. Pierwszy przyszedł do mety Zieliński w czasie 24 min. 10 sek. przed Moczydłowskim i Kotlewskim.

Pozatem odbył się bieg dla pań na przestrzeni 1.200 m. w którym wzięło udział 10 zawodniczek (również wszystkie bieg ukończyły). Zwyciężyła Brendłówna Janina przed Więckowską i Brendłówną Urszulą.

Wpływ przez Bydgoszcz

W wyścigu pływackim „wpływ przez Bydgoszcz” zwyciężył „Lur” z Grudziądza w czasie 28:39, w kategorii pań Reska z Grudziądza w czasie 34 min. 11,2.

Nowy basen pływacki

Dn. 6 września r. b. odbyło się w Warszawie uroczyste otwarcie basenu pływackiego „Makabi”.

Pływalnia posiada przepisowe wymiary 25 mtr. x 20, nadaje się więc w zupełności do celów sportowych.

Nowy basen w Warszawie posiada ogromne znaczenie dla pływactwa stołecznego.

W ramach uroczystości odbyły się zawody pływackie II

i IV klasy przy udziale około 50 zawodników Makabi, Z. A. S. S., P. Z. L. i Zagwi.

Z powodu zimnej wody nie osiągnięto naogół wyników dobrych. Nad przeciętność wzniesli się zawodnicy P. Z. L., Woźnicki 11:29 sek. na 100 mtr. st. klas. i Łada 1:17,8 na 100 mtr. st. dowol., którzy wspaniali do I klasy.

Pływacy Amerykańscy o swych Polskich kolegach

W ubiegłym tygodniu odpłyneli z Gdyni do New Yorku amerykańscy, którzy ostatnio startowali w Polsce.

Kierownik amerykańskich pływaków Forsyth odświadczył, że najlepsze haseny posiada Polska w Warszawie, Łodzi i Bielsku. Pochwalił on polskich pływaków w stylu grzbietowym Karliczka i Lenera, twierdząc, że mają one duże możliwości, lecz brak im odpowiedniej techniki. O Bocheńskim wyraził się Forsyth, że posiada on wspaniałą budowę pływaka, potrzebną do pływania elastycznością mięśni, lecz praca jego rąk nie jest odpowiednia. Zdaniem Forsytha konieczne jest, aby pływacy nasi studiowali filmy pływackie w doskonałych wzorach.

Szraflimanowi wróty Forsyth dużą przyszość, choć technikę jego uważa za prymitywną. Zdaniem Forsytha trenerom naszym brak doświadczenia i dostatecznych wiadomości teoretycznych. Fachowy trener usunąłby łatwo techniczne błędy naszych pływaków. Następnie Forsyth obiecał, że po przyjeździe do Nowego Yorku spisie swoje uwagi o polskich pływackich i prześle je Polskemu Związkowi Pływackiemu.

O treningu przedolimpijskim amerykańskich pływaków udzielił Forsyth ciekawych szczegółów. Pływali oni dziennie przeszło po 2 km. Obierali po powrocie do Ameryki mają wypocząć, pływając codziennie tylko 400 mtr. dziennie.

Japońscy pływacy w Londynie

Japońscy pływacy olimpijcy startowali w Londynie, uzyskując doskonałe wyniki.

100 m. stylem dowolnym zwyciężył Japończyk Arai w czasie 58,2 sek.

200 m. st. dowolnym zwyciężył Sugiura w czasie 2:15,6.

100 m. st. dowolnym pierwszym był Ito w czasie 4:53,8.

W sztafecie 4x50 m. dowolnym: 1) Anglia 1:50, 2) Ja-

W meczu międzypaństwowym piłki wodnej Anglii pokonał drużynę japońską 4:1.

Japońscy pływacy w Wembley

W Wembley startowali olimpijcy pływacy japońscy. Koike wygrał bieg na 200 m. stylem klasycznym w czasie 2:49,6 sek. przed Hamuro i Ito. W biegu na 800 m. stylem dowolnym pierwszym był Terada 10:22,6 przed I-sziharą i Honda.

Na 100 m. stylem grzbietowym zwyciężył Kikawa — 1:08,8 przed Koike i Yoshida.

W skokach z trampoliny zwyciężył Szibahara przed Anglikiem Hodges i Japończykiem Kaianagi. W skokach wieżowych zwyciężył Kaianagi przed Anglikiem Tomlinem i Szibaharą.

W piłce wodnej Anglii pokonał Japonię 7:2.

Holenderka Senff bije rekord świata

Na wielkich międzynarodowych zawodach pływackich w Kopenhadze holenderka Senff ustaliła nowy rekord światowy na 100 m. nautczak, uzyskując czas 1:15,7. Dotychczasowy rekord należał do jej rodaczki Mastenbraeck i wynosił 1:15,8.

Inne wyniki zawodów przedstawiają się następująco:

100 m. st. klas. pań: Christensen (Dania) 1:26,4.

200 m. st. kl. pań: Christensen 3:03,8 przed Sørensen

100 m. nautczak pań: Kiefer 1:07,9.

500 m. dowol. Kiefer 6:22,8.

U W A G A !!!

ZAWIADAMIAMY P. T. PRENUMERATORÓW, ŻE
NASZE KONTO W P. K. O. POSIADA OBECNIE

NUMER **22036**

WŁAŚC. KONTA

MARJA MAJCHEROWA

WSZELKIE WPŁATY I PRZELEWY PROSIMY
USKUTECZNIĄĆ TYLKO NA TEN NUMER

KAJAKI SKŁADANE

PIAST

niekne
trwate
stateczne

ZAKŁADY KAUCZUKOWE
»PIASTÓW« S.P. AKC.
WARSZAWA, ŻŁOTA 35

Oddziały i przedstawicielstwa:

KATOWICE, ul. Maniuszki 6. Telefon 312-62.

POZNAN, ul. Działyńskich 3. " 11-67.

LWÓW, Fa. Scott i Pawłowski, Akademicka 5.

KRAKÓW, D. H. Silberstein, ul. Skawińska 5.

BYDGOSZCZ, A. Florek, Jezulka 2. Tel. 18-30.

ŁÓDŹ, Fa. Küster, Piotrkowska 171. Tel. 107-27.

WILNO, ul. Zawalna 16. Tel. 19-84.

GDANSK, ul. Poggenpuhl 10. Tel. 212-82.

YACHT-KLUB AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO

Podaje do wiadomości, że w dniu 27/X lub w terminie zapasowym 4/X odbędzie się, odłożone z terminu wiosennego, regaty żeglarskie.

Program regat patrz Nr. 9 „Sportu Wodnego” z 1936 roku.

Kwentualne zmiany w zapisach zgłaszać należy do dn. 23/X w godz. 17—20 na przystani Yacht-Klubu.

AZS Wioślarska 8, w szatni Yacht-Klubu.

WAKACJE SIĘ KOŃCZĄ

Nowe siły do codziennej pracy dały nam poza słońcem i powietrzem głównie niezrównane zupy w kostkach, kostki buljonowe, płatki owsiane, a zwłaszcza słynna już grochówka

Knorr

Dlatego też do następnych wakacyj pamiętać trzeba o tych wiernych towarzyszach podróży czy wycieczek, szczególnie teraz przed zaprawianiem się do nowych wyczynów sportowych i używać wyrobów KNORR, gdyż są one praktyczne w nocy, ekonomiczne i niedoścignione co do wartości odżywczej.

Ceny ogłoszeń: 1 strona zł. 300, 1/2 strony zł. 155, 1/4 str. 80, 1/8 strony zł. 40, w tekście o 50% drożej.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI, WARSZAWA, BR. PIERAKIEGO 15 — TEL. 670-56.

Prenumerata „Sportu Wodnego” wynosi rocznie zł. 18.—, półrocznie zł. 9.—.

Rękopisów nie zamówionych nie zwraca się. Ogłoszenia i prenumerata zagr. 50% drożej. Konto w P. K. O. Nr. 22036.

Wydawca „WAW” Warszawskie Agencja Wydawnicza S-ka z o. odp.

Redaktorka **MARJA MAJCHEROWA**